

Tärä Tikani Käne Pablokwe

Nitre Tesalónicabokrä

1 Tesalonicenses

Tärä ne abko tikani Pablokwe kä 50-51 angwane, aisetet tärä ne abko tikani bari käne kwe. Pablo nikani Ngöbö kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, nikani Silvanobe amne Timoteo. Pablo namani Ngöbö Kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, ni kwati namani romon kräke, abtä ngitiani, nikani nebe juta Atenate mda. Yebti Pablo tö namani rikai sribireta Tesalónicate nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo die mikakäre nüne bari Jesukrä, akwa ñan nikainta yete. Akwa nitre Tesalónicabo tödekaka Jesubti nämane ja tare niike nitre tödekaka ñakare Jesubti ye kisete, aisetet Timoteo aibe juaninta Pablokwe tärä ne ngwena nitre Tesalónicabo die mike. Ye abko tikani Hechos 17.1-14 yebtä.

Pablokwe tärä juani abko tikani krörö kwe ja täritäri: nitre Tesalónicabo gätäkä Jesu kähti abko kräke Ngöböökwe jändrän kuin nuenbare, abtä Pablokwe kuin niebare Ngöböye. Erere arato, Ngöbö nämane bentre abko Pablokwe mikaninta töre ietre.

Bobukäre abko, Pablokwe nünabare ño nitre Tesalónicabo ngätäite amne niaratre tarebare ño kwe abko mikaninta töre kwe ietre. Pablokwe tärä tikani kore nitre Tesalónicabo die mikakäre nüne käre Jesukristokrä.

Bämäkäre abko, Pablokwe nitre Tesalónicabo töi diani nüne bari Jesukristokrä. Mdakäre abko, ni tödekaka Jesubti tä krüte, btä dreta nakenkä abko niebare kwe ietre. Mräkäre abko, nikwe Jesukristo ngibadre ngäbti ño kisere abko niebare kwe arato.

Pablota köbö ngwentari

1 1 Mun gätäkä Jesu kähti tä nekete ni Rün Ngöböökri amne ni Dänkien Jesukristokri käta nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo, Silvanobe amne Timoteo käta köbö ngwentari. Ngöbö raba ja moto mike kuin munkrä amne, mun raba nüne

jäme Ngöbö diebti, ie nun tö.

Pablota kuin niere nitre Tesalónicaboye

2 Ja mräkäre, käre nunta kuin niere Ngöböye mun jökräbtä amne, nunta blite Ngöböökwe angwane, nunta blite ben munkrä. 3 Erere arato, nunta blite

Ngöbö ni Rün nikwebe angwane, munta tödeke kwatibe Ngöböbtä abtä munta sribi kuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta Ngöbö tarere abtä munta jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta ni Dänkien Jesukristo ngibiare ngäbti abtä munta nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko käre tä nüke töre nunye.

4 Ja mräkäre, Ngöböta mun tarere. Niarakwe mun dianinkäjen jakrä, ye abko gare kuin nunye, 5 ñobtä ñan angwane nun jataba kukwe kuin Jesukristobtä kädriere munbe angwane, ñan nunkwe blitabare jirekäbe, akwa nun köböire Ngöböökwe ja di kri mikani gare munye amne, Ngöbö Üai Deme käkwe sribi nuenbare kri mun ngätäite. Erere arato, kukwe ne abko era metre nunkrä abko näma gare munye. Ye mden kisete, Ngöböökwe mun dianinkäjen jakrä gare kuin nunye. Erere arato, nun näma munbe angwane, nun näma jändrän kuinkuin aibe nuene munkrä abko garera mun jökraye.

6 Ye abko, nun näma nüne ño, erere arato ni Dänkienkwe nünabare ño, ye kwrere mun jatani nüne abko krörö: Munkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti, ye dokwäre mun näma ja tare niike, akwa Ngöbö Üai Deme köböire kä namani bari nuäre munbtä. 7 Ye mdenbtä abko, nitre gätäkä Jesu kähti nünanka kä Macedonia amne kä

Acayate, kräke mun nämane ütiäte kri, aisetet munkwe nünabare ño, ye abko käkwe niaratre töitikani nünanbtä. 8 Erere arato, kukwe kuin ni Dänkienbtä, ye abko ñan nitre Macedonia amne Acayabo aibe ie gare akwa, mun köböire kukwe ye nena gare mente temen. Ye aisetet ñan nunkwe kukwe ye mika-dre gare amne batibe rabadi gare ni mda mdaye, 9-10 ñobtä ñan angwane nun nükani mun ngätäite angwane, munkwe nun kani ngäbti ño, ye abko garera ni mda mdaye. Erere arato, mun-kwe jändrän dätebare ngöbö ngwarberie tuanimetre ño, bti munkwe Ngöbö nire era metre kani ngäbti ño sribikäre kräke, amne Jesu Ngöbö Odei tä kä käinbtä abko munta ngibiare ngäbti abko nena gare ni mda mdaye abko erere tä niere nunye. Jesu ye abko müre ketani, bti Ngöböökwe mikaninta nire. Ngöböökwe ni mikadi ja ngie nuen, ye ngäniene Jesuta ni dentari.

Sribi Pablokwe nitre Tesalónicaboye

2 1 Ja mräkäre, nun janama mun känti, ye abko ñan nun janama ngoto nike ngwarbe, ye gare kuin munye. 2 Nun janama mun känti, ye känenkri nun näma juta Filipos angwane, nitre yete käkwe nun mikaba ja tare niike kri amne nun mikaba ngwarbe jae kwetra arato. Nun rüe rababa kwati mun känti arato, akwa Ngöböökwe nun die mikaba ja kukwei kuin kädriere munbe,

aisete nunkwe ja moto mikaba kwekbe blitakäre munbe, 3 ñobtä ñan angwane kukwe era erere nunkwe kädrieba amne, ñan nun näma blite ja töi blobti. Erere arato, nun ñan töi rababa mun ngökai jire chi. 4 Akwa Ngöbökwе tödekaní nunbti sribi ne nuenkäre, kákwe nun mikani ja kukwei kuin kädriere abko erere nunta dirire. Ye abko nun ñan töi ni mda mda moto mikai nuäre diribtä kore, akwa Ngöbö aibe nun töi moto mikai nuäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö aibe käta ni moto fio abko tuente aisetet. 5 Ye mdenbtä, nunkwe ñan blitaba nuäre nuäre jire batimun näkwitakäre. Erere arato, ñan nun janama bike kuin munbe ngwian diankäre jae munkän, ye gare kuin munye amne tuen kuin Ngöböye. 6 Erere arato, ñan nun käikitadrekä munkwe amne ni mda mdakwe, abkokäre nunkwe Ngöbö kukwei kädrieba.

Nun abko Jesukristo kukwei ngwianka, aisetet nun rabadre sribi ütiä kärere munye, akwa nunkwe käräba ñakare munye. 7 Akwa ngäbäkre chi därebe meye kwe tä ngibiare kianbtä abko ben meyeta blite jäme, kwrere jire nunkwe blitaba jäme munbe. 8 Erere arato, mun tare bari kri nunkwe, aisetet ñan nunkwe kukwe kuin Ngöbökwе aibe mikaba gare munye, amne nun töi ño abko kái rababa nuäre nunbti mike gare jökrä munye, ñobtä ñan angwane mun tare kri nunkwe aisetet. 9 Ja mräkätre, nun nämane Ngöbö kukwei kuin

Jesubtä kädriere munbe angwane, käre nun nämane ganane mrökrä jae. Nun nämane sribire tare dibire rare, ñobtä ñan angwane nun ñan töi namani sribi mikai mun kötarä, ye tä töre kuin munye, ruen nunye.

10 Mdakäre abko, mun ngätäite nunkwe nünanba deme amne metre Ngöbö ngwärekri amne, ni mda mda ñan rababa ñäke blo nunbtä, ye munkwe tuani amne Ngöbökwе tuani arato. **11-12** Ye abko, ngäbäkre rün kwe kákwe töi dian amne die mikai kwe, ye kwrere nunkwe mun töi diani jäandrän kuin nueñe amne, mun moto ulire angwane, nunkwe kái mikaninta nuäre munbtä, ye tä gare munye, ruen nunye. Erere arato, ni jen Ngöbökwе kákwe nünandre ño abko erere nunkwe nünamna munye. Kái nuäre te Ngöböta gobrane, ye kánti niarata mun kärere raba-käre siba jabe.

13 Nun nämane Ngöbö Kukwei kädriere munbe angwane, kukwe ye abko munkwe kani ngäbti Ngöbö Kukwei ara jire kwrere amne, ñan kukwe mikanintbe ni mdakwe, kwrere munkwe kani ngäbti. Yebtä abko, käre nunta kuin niere Ngöböye arato, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei ye abko tä sribire mun tödekkaka Jesubti ye töibtä mtare. **14** Ye abko ja mräkätre, nitre jen Ngöbökwе gätäkä Kristo Jesu käbti kái Judeate abko mräkä israelita kákwe ngwianja tare nike kri tödektä Jesubti, ye kwrere munkwe ja tare nikani

tödektä Jesubti mun mräkä Tesalónicabo kisete. **15** Kira abti kái nüke mtare nitre israelita tä ni juani Ngöbökwе blitakäre bentre kämike abko krörö: Nitre israelita abko kákwe ni Dänkien Jesu müre ketani. Ye kwrere Ngöbö kukwei niekä kira müre ketani kwati kwetre arato. Erere nun juanintari kái ye kánti kwetre arato. Yebtä Ngöbö moto ñakare nuäre kräke amne, niaratré tä ja rüere ni jökräbe abko krörö: **16** Nitre ñakare israelitarabadré dianintari, abkokäre nun töta nebe kukwe kuin Jesubtä kädriek bentre angwane, nitre israelita tätre neme ja rüere nunbe. Ne kwrere nitre israelita tä ja mike ngite bari kabre krübäte. Yebtä abko Ngöbö moto gadadi, kákwe ngwiandi ja ngie nuen kri krübäte.

Pablo töi namani ja tuaita nitre Tesalónicabobe

17 Ja mräkätre, ni ngidianinkä jötrö ken jene jene ja okwä bäre mento angwane, ni nämane ja tuaenta ñakare akwa, käre munta ja töibtä nunkwe amne, bari nun töi namani rikai ja tua-käreta munbe arato. **18** Nun töi namani rikai mun kánti, akwa ti Pablo, ti ne bari töi rababa rikai bäre bäre akwa, Satanakwe ji ötaba nun káne, aisetet nun ñan namaninta mun kánti. **19** Nun töi rababa näin bari, ñobtä ñan angwane Jesu rükadita angwane, mun tädi näin käre Jesube, bti nunta tödeke. Mun tädi näin käre Jesube

angwane, Jesu rükadita näire, kái rabadi nuäre nunbtä amne ja rabadi ruen ütiäte sribi nunkwebtä nunye Jesu ngwärekri, aisetet nunta tödeke bari krübäte munbti. **20** Ne aisetet mun ütiäte kri nunkrä amne, mun kái nuäre kri nunbtä arato.

3 **1** Nun töi rababa mun tuai bari, aisetet nun ñan rababa neme nuäre, abtä nun aibe rabadi kaibe juta Atenas nete abko nunkwe ükateba kore angwane, **2** nun mräkä Timoteo abko juanba nunkwe. Timoteo abko tä sribire Ngöböbe kukwe kuin Kristobtä kädriere. Nunkwe niara juanba mun töi ketabtäkäre Jesubtä amne, mun kitakäre nüne bari Jesukrä. **3** Erere arato, kukweta nakenkä taretare mun rüere, yebtä munkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwärä abkokäre nunkwe juanba, ñobtä ñan angwane nita ja tare mike tödektä Jesubti, ye tä käre ni jiete, ye garera mun jökräye. **4** Ye garera kore munye, ñobtä ñan angwane nun näma munbe yete angwane, nikwe ja tare nikadi kri abko nunkwe nieba munye, mden erere tä nakenkä nibtä abko nena gare munye arato. **5** Ne mdenbtä abko, mun töi nämane Jesubtä ya abko ti Pablo ne töi rababa gai amne, ti ñan rababa neme nuäre, kákwe Timoteo juanba kukwe gain jakrä, ñobtä ñan angwane nane Satanakwe kukwe káme mikadre mun jiete mun nuatekäre ja káne, ye abko jürä rababa krübäte tibtä, amne nane nunkwe

ngoto nikani kri ngwarbe abko jürä rababa tibtä arato.

Timoteo nükaninta Pablo känti kukwe kuin ngwena

6 Akwa Timoteo janama Tesalónica mun känti yete, rükabata angwane, mun tä tödeke kwatibe Jesubti amne, mun tä ja tarere kwärikwäri amne ni mda mda tarere, ye abko kukwe kuin järükaba kwe nunkrä. Erere arato, käre nunta nüke töre munye ja moto kuinbti amne, nun tö ja tuaita munbe, ye kwrere mun tö ja tuaita nunbe arato, nieba Timoteokwe nunye. 7 Ne mdenbtä abko kä rababa nuäre nunbtä amne, ja rababa ruen dite nunye ja mräkä, ñobtä ñan angwane nunta ja tare nike kri abtä jata nebe ruen diäne nunye akwa, mun abko tä tödeke Jesubti, ye abko bäri käi nuäre nunbtä.

8 Mdakäre abko, mutna nünenkä dite ni Dänkien Jesu diebti ye gaba nunkwe abko käta nun die mike bäri mda. 9 Nebtä abko kukwe ñan tä nebe kwen jire mda nunye kuin niekäre Ngöbö nikwe ye munbtä. Erere arato, munkwe kä mikani nuäre kri nunbtä Ngöbö ngwärekri, yebtä abko nunkwe kuin niedre ño mda Ngöböye ñan tä nebe nüke gare nunye arato.

10 Ngöbökwé kä biandre nunye niken ja tuenta gwärere munbe ie nun tö, ñobtä ñan angwane dre dre ngämi gare munye, rabadre mun die mike tödeke bäri Jesubti, yebtä abko nun tö näin mun die mike bäri abko nunta ribere dibire rare Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

11 Tita blite krörö Ngöböbe mun kräke: Ngöbö ni Rün nikwe ara amne ni Dänkien Jesu käkwe nun jie tika nebata mun känti abko ie nun tö. 12 Mdakäre abko, nunta mun tarere ño, ye kwrere ni Dänkien käkwe mun mikadre ja tarere bäri kwärikwäri amne, ni mda mda tarere bäri mda arato. 13 Erere arato, ni Dänkien Jesu jatadita nitre deme kwe ben, ye ngäbti Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun töi mika dite nünakäre metre amne deme ja ngwärekri abko ie nun tö. Abko kore se.

Ñan ja mikadre gure jire chi batibati, akwa nünandre deme

4 1 Mdakäre, ja mräkätre, munkwe nünandre metre kä mikakäre nuäre Ngöböbtä, ye nunkwe diribarera munye abko erere mutna nüne. Mtare munkwe nüna janknu kore köbö kwatirekwatire abko nun tö ribei munye ni Dänkien Jesu kähti, 2 ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe nun mikani kukwe dirire munye abko nunkwe diriba munye, ye nena gare mun jökraye abko krörö:

3 Mun rikadre nüne bäri deme mda Ngöbökrä köbö kwatirekwatire, ie Ngöbö tö abko krörö: munkwe ñan ja mika gure jire chi batibati. 4 Erere arato, mun töi raba ngitiekä ja mikabtä gure tiebe ni mda mdabe angwane, munkwe ja ngrabare ye näkwita au amne, munkwe nüna kuin

deme amne ja mika ütiäte kwäri-kwäri munkwe. 5 Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ja gaire ñakare jändrän ngwarbe kwrere, ye kwrere munkwe ñan nüna.

6 Mdakäre abko, mun ja mräkäre Jesu kähti käkwe ñan kukwe nuen blo ja rüere kwärikwäri amne, munkwe ñan ja ngöka kwärikwäri ja mräkä merire, bra-re mikabtä ja ken batibati, ñobtä ñan angwane ni kukwe nuenkä käme mräkä rüere kore abko ni Dänkienkwe mikadi ja ngie nuen abko nunkwe niebara munye amne, nunkwe mun mikabarara mokre btä. 7 Ye abko, Ngöbökwé ñan ni käräbare ja mikakäre ngite kore ni mda mda-be akwa, Ngöbökwé ni käräbare nünakäre kuin deme jakrä. 8 Ne mden aisetet, nire nire mun ngätäite käkwe kukwe ne kitadre temen angwane, ñan ni kä nebtä kukwei kitadre temen kwe akwa, Ngöbö ja Üai Deme bianska nie, ye ara jire kitadre temen kwe.

9 Ja mräkätre, mutna ja tarere kwärikwäri, yebtä abko nun ñan raba tärä tike munye, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara käkwe mun töi tikani ja tarere kwärikwäri. 10 Mutna ja mräkätre tödekkaka Jesubti nünanka kä ngrabare temen Macedonia yete tarere jökrä bkänä. Ye abko kuin akwa, munkwe ja taredre bäri mda köbö kwatirekwatire abko nunta nire munye.

11 Mdakäre abko, munkwe ja töi mika nünantä jäme amne, munkwe töbika bäri kukwe jakwebtä. Mdakäre abko,

sribidre jen jakrä munkwe, niebare nunkwe munye, ye kwrere munkwe sribi ja kise jenbtii jakrä. 12 Munkwe ne nuendre mun rabadre ütiäte nitre tödekkaka ñakare Jesubti ye okwäbti abkokäre. Erere arato, munkwe nünandre kore jändrän jen jakwebti. Ye kwrere munkwe ñan jändrän ni mdakwe ngibiadi nünankrä jae abko ie nun tö.

Jesu jatadita nirekrä abko Pablobwe niebare

13 Mdakäre abko ja mräkätre, ni mda mda käta tödeke ñakare Jesubti abko ni mda ñakare tödekkaka kwetre, aisetet mräkäta krüte kän angwane, motota nötöte krübäte jiebti. Ye kwrere ñan rakadrekä munbtä, abkokäre ni tödekkaka Jesubti tä krüte angwane, dreta nakenkä btä abko nun tö mikai gare krörö munye:

14 Jesu müre ketani, bti nükaninta nire, ye abko garera nie amne era nikrä. Ye kwrere arato, ni tödekkaka Jesubti krütanikrütani, ye abko Ngöbökwé mikadita nire rikakäre Jesube abko era nikrä arato. 15 Ni Dänkien Jesu ara käkwe kukwe diribare, erere nunta nire munye abko krörö: Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nitre tödekkaka bti tä nüne, ye ñan rikadi ben ni krütanikrütani känenkri, 16 ñobtä ñan angwane ni tödekkaka Jesubti krütanikrütani rükadita nire käne. Ni Dänkien Jesu ara jire jatadita kä käinbti timonkwäre angwane, ni kukwei jaradi kri kä käinbti timonkwäre. Erere arato, angele

ütiäte kri abko kukwei jaradi amne, trombeta ngö kä käinbti abko kukwei jaradi ni Dänkien käne arato. Ye ngwane ni töde-kaka Kristobti krütanikrütani, ye ara jire rükadita nire käne.

17 Yehti ni tä nüne nüne abko jänain gwaire nitre yebe mütate-ta käin ni Dänkien Jesu ngäbti. Ye ngwane ni rabadi nüne käre-käre ni Dänkienbe. **18** Ne aisetet munkwe blita kukwe nebtä ja die mikakäre kwärikwäri.

5 **1-2** Mdakäre abko ja mräkä-tre, ni Dänkien Jesu jatadita ne abko rakadikä ñongwane ti rabadre niereta munye, akwa ti bike niere ñakare munye, ñobtä ñan angwane garera metre krörö munye: Ni gokä rükadre gore ñongwane gare ñakare ju bkän-käye, akwa batibe rükadre gore deo, ye kwrere jire ni tädi ni Dänkien ngibiare ngäbti ñakare angwane, batibe jatadita. **3** Ne kwrere arato, meri ñan mobe bren kwe kisete, ye kákwe ja ngi-biadre ñongwane metre gare ñakare ie, akwa batibe ja ngibia kai tä nüke ie, ye kwrere nitre töde-kaka ñakare Jesubti tädi nie-re krörö: Mtare kukwe ñakare. Nita nüne kuin jäme, tädi niere. Ye ngwane ni Dänkien Jesu jata-dita kákwe juandi ngwarbe jökrä amne ñan kwäräbedre jire kwetre.

4 Akwa mun abko ñan tä nüne kä ikote ja mräkätre, aisetet ni Dänkien Jesu jatadita abko btä mun töita, aisetet mutta ngibiare ngäbti kisere mun ñan kwandre jäme ie. **5** Ye abko, mun jökrä tä

nüne kä ngwente Ngöbö träte. Ñan nita nüne mente Ngöbøye kä ikote amne ñan nita nekete kä ikokri. **6** Ne mden kisete ni töde-kaka Jesubti kákwe ñan nünandre okwä kware, akwa ni tädre ngwä-te niara ngibiare ngäbti amne nikwe ja ngibiadre kukwe kämekäme ngäniene. **7** Nita kibien abko tä kibien deo abko gare nie. Erere arato, ni dröbaka dröbaka tä dö ñaen kä ikote deo, ñobtä ñan angwane nitre töde-kaka ñakare Jesubti abko, ietra Ngöbö gare ñakare, aisetet ñan tä ni Dänkien Jesu ngibiare ngäbti. **8** Akwa nitre töde-kaka Jesubti tä nekete kä ngwen yekri amne nikwe kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe nuendre ñakare nitre dröbaka ye kwrere. Akwa ari töbige kuin ja käne kukwe kämekäme rtiere. Erere arato, ari tödeke kwatibe Jesubti amne, ni rükä käta jän-drän ribi mike ja mäträbti ja ngibiakäre, ye kwrere ari ja tarere kwärikwäri ja ngibiakäre. Ne kwrere arato, ni Dänkien Jesu jatadita ni diantarikäre, ye ngäbti abko ari niara ngibiare kisere, ño ni rükä käta sobro balinkwatare ribi mike ja dokwäbti ja ngibiakäre ye kwrere. **9** Nikwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwe ni dianinkä ja ngie nuakäre akwa, niarakwe ni dia-ninkä jen jakrä ni diantarikäre ni Dänkien Jesukristo köböire. **10** Nita nire ya o ni krütarera ya, akwa ni rabadre nüne kärekäre ni Dänkien Jesukristobe, ne mden-käre ni Dänkien Jesukristo krütani ni kräke. **11** Ne aisetet munkwe

ja moto mika nuäre kwärikväri nünakäre dite ni Dänkien Jesukristo kräke amne, munkwe ja mika bari dite nünakäre ni Dänkien Jesukristo kräke. Ye abko mutta nuene, akwa nuen janknu munkwe.

Nünandre ño jabe kwärikväri

12 Ja mräkätre, kukwe mda nun tö nibi ribei munye abko krörö: Nitre mun jie ngwianka käta sribire mun ngätäite amne tä mun töi tilke era metre ni Dänkien Jesubtä, ni ye abko munkwe mika ütiäte jae. **13** Erere arato, sribi nuenta kwe, yebtä raba tare kri munkwe amne munkwe mika bari ütiäte jae.

Mdakäre abko, munkwe nüna jäme jabe kwärikväri, ie nun tö. **14** Mdakäre abko ja mräkätre, nire nire btä kä krene sribire, yebtä munkwe ñäkä letre amne, nire nire moto ulire abko munkwe die mika kä mikakäreta nuäre btä. Erere arato, nire nire di krüte abko munkwe die mika. Erere arato, mun ñan moto raba romon jötrö jötrö ni mda mdakrä. **15** Mdakäre abko, munkwe ja mika juto kukwe ne nuene abko krörö: Ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere akwa, munkwe ñan ja ngie mika amne, munkwe jändrän kuin nuen jakrä kwärikväri, ye kwrere munkwe nuen ni mda mda ñakare töde-kaka Jesubti kräke.

16 Käre munkwe kä ngwian bari nuäre jabtä. **17** Käre munkwe blita Ngöböbe. **18** Kukwe ño erere, btä munkwe kuin nie

Ngöbøye, ñobtä ñan angwane ni töde-kaka Kristo Jesubti käkwe kuin niedre Ngöbøye abko ie Ngöbö tö.

19 Mdakäre abko, sribi Ngöbö Üaikwe ñan dokwä täkä munkwe. **20** Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekä, ye ñan kukwei mika ngwarbe munkwe, **21** akwa tä Ngöbö kukwei niere metre ya, ñakare ya, ye mika ñäärä kuin munkwe amne, kukwe kuin nie kwe ne ngwane, munkwe kukwei mika era. **22** Erere arato, kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe, ye ngäniene kä mikaka munkwe.

Kukwe niebare mrä Pablokwe

23 Mräkäre abko, Ngöbö ni mikaka nüne jäme jabe kwärikväri amne ni mda mdabe, Ngöbö ye ara käkwe mun die mika nüne kuin deme. Amne ni Dänkien Jesukristo jatadita, ne ngwane ja ñan rabadre ruen niara ngwärerekri munye, abkokäre Ngöbökwe mun üai amne mun ngrabaré üka kuin kukwe kämekäme ngäniene. **24** Ngöbö mun käräkä abra tä ja kukwei mike täte era metre amne kukwe ne rabadi bare täte jökrä ie.

25 Ja mräkätre, munkwe blita Ngöböbe nunkrä. **26** Erere arato, munkwe köbö ngwantari jae angwane, munkwe ja demain era metre ja moto kuinbti. **27** Mräkäre abko, munkwe ñäkä tärä nebtä ja mräkä mda mdakrä abko titä niere munye ni Dänkien käbti.

28 Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Nitre Tesalónicabokrä 2 Tesalicenses

Pablo nämane juta Corintote angwane, niarakwe tärä ne tikani juandre nitre gätäkä Jesu käbti nünanka juta Tesalónica känti. Tärä 1 Tesalicenses jänikani Silvanokwe amne Timoteokwe nebe Tesalónica yete, abti nükaninta Pablo känti juta Corintote. Yebti tärä ne tikani Pablokwe nitre Tesalónicabokrä. Jesukristo jatadreta fio amne jatadreta ñongwane abko Pablo tö namani dirii nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo yeye abko erere tikani kwe tärä nebtä. Niara tö namani kukwe tikai kore, ñiobtä ñan angwane Jesu kebera nüketa, aisetet ñan sribidre jire chi mda mrö ganainkrä jae abko ni ruäre dirikätre blo nükani dirire Tesalónica yete. Nitre ruäre tödekaka Jesubti käkwe kukwe ye mikani era jae, aisetet ñan nämane sribire mda mrö ganaine jae.

Akwa Jesu ngämi nüke abko Pablo tö namani niei metre ie, aisetet tärä ne tikani juandre ietre. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä käkwe tuadi. Akwa ngämi nüke, känenkri ni jatai iti, kärikai ni ngökö kwati krübäte amne rabai sribire Satana diebti arato. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä tödekaka ñakare bti abko Ngöböökwe mikadi ja ngie nuen kri abko Pablokwe niebare ietre.

Akwa Jesu ngämi nüketa, känenkri nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Tesalónicate käkwe nünandre metre amne sribidre mrö ganainkrä jakrä kwetre abko Pablokwe niebare ietre.

Pablota köbö ngwentari

1 1 Mun gätäkä Jesu käbti tä nekete ni Rün Ngöböökri amne ni Dänkien Jesukristokri käta nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo btä Silvano amne Timoteo käta tärä ne tike. 2 Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke amne, mun raba nüne jáme niaratre diebti.

Pablota nitre tödekaka Jesubti mike ütiäte jae

3 Ja mräkätre, munta tödeke bari mda Jesubti amne, mun itire itire käta ja tarere bari kwäri-kwäri, aisetet nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye ruen nunye. 4 Abtä nitre Ngöböökwe tä gätäre, ye känti nunta mun käikitkä abko krörö: Kukwe taretare tä nakenkä munbtä tödekabta

Jesubti abko kisete munta ja tare nike, akwa munta nünenkä dite jabtä amne Jesu rükente ñakare amne munta tödeke janknu Jesubti abko nunta niere ietre.

5 Ye abko, Ngöbö abra kukwe ükatekä era metre ni jökrä kräke abko bärä mikata munkwe abko krörö: Munta ja tare nike tödekabta Jesubti, aisetet niarata gobrane, ye känti mun tädi biare nüne ben abko niarakwe niedi. 6 Akwa Ngöbö abra kukwe ükatekä metre aiste, nitre nire tä mun mike ja tare nike, ni ye abko Ngöböökwe mikadi ja tare nike mun dokwäre. 7 Erere arato, mun ja tare nikaka, ye abko Ngöböökwe mikadi jadükue nunbe gware. Ye abko, ni Dänkien Jesu tä käkinbiti abko jatadita angele dite dite kwe ben ñukwá jutrate, ye angwane ni mikadi jadükue Ngöböökwe. 8 Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nitre nire ie Ngöbö gare ñakare amne ñan tä ni Dänkien Jesu kukwei kuin mike täte, ni ye abko niarakwe mikadi ja ngie nuen. 9 Ye angwane juandi ngwarbe kärekäre kwe amne niaratre ñan rabadre jire chi ni Dänkien känti amne ni Dänkien Jesu di kri bärä nuäre ñan tuadre jire kwtre. 10 Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, ni deme kwekwe käkwe käkitadikä. Erere arato, nitre tödekaka niarabti töi ñan rabadi krüte niara tua-re. Nitre ne ngätäite mun tädisiba, ñiobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubti abko nunkwe

niebare munye angwane, mun-kwe mikani era aisetet.

11 Kukwe rakadikä kore gare kuin nie, aisetet käre nunta blite Ngöböökwe munkrä amne, Ngöböökwe mun käräbare, yebtä mun die mikadre nüne niaracrä kwe abko nunta ribere ie. Erere arato, mun tö jändräni kuinkuin nuein, ye erere btä mun die mikä kwe, jändräni ye mikakäre neme bare. Erere arato, munta tödeke Jesubti, ye köböire sribi jökrä btä Ngöbö raba mun die mike abko nunta ribere ie. **12** Nunta ribere kore Ngöböye ni Dänkien Jesu rabadre käkitaninkä mun köböire amne Ngöbö amne ni Dänkien Jesukristo käkwe mun käkitadikä ja moto kuinbiti, abkokäre nunta blite kore Ngöböökwe mun kräke.

Jesu jatadita, ye näire dre rakadikä

2 1 Ja mräkätre, ni Dänkien Jesukristo jatadita angwane, niarakwe ni ükadikrö jökrä ketetibe jabe. Köbö ye ngibiliare kwärä abko nun tö ribei krörö munye: 2 Ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nüra, aisetet ni Dänkien nürate ye abko Ngöbö Üaikwe mikani gare tie, ye ni mda mda jata niere munye, yebtä munkwe ñan ja töi kwita amne munkwe ñan kä jürä ngwian jire chi jabtä. Mdakäre abko, ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nüra, aisetet ni Dänkien nürate abko nunkwe diribare amne nunkwe juani täräre abko ni mda mda raba niere,

akwa nun abko kukwe ye kwrere niere ñakare. **3** Munkwe ñan ja ngökamna jire chi, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu rükadreta, ye känenkri ni kwati rikadi rüre Ngöböbe amne, ni jatadi iti Ngöbö rüere abko ni Ngöbö Kukwei kitaka temen abko rükadi. Akwa Ngöböke ni ye juandi ngwarbe mrä. **4** Ni ye abko Ngöbö rüe, aisetet jändrän jökrä mikata Ngöböre amne mikata ütiäte ngöbö kwrere, ye ben niara rabadi ja rüere. Erere arato, rabadi ja mike bári ütiäte jändrän jökrä ngöböre ye ngwá. Abtä ju blitakrä Ngöböbe, ye känti ni ye näin kákwe ja mikadi bári kri Ngöböti ta, kákwe ja Ngöbö niedi.

5 Ye abko, tikwe nünabare mun ngätäite angwane, tikwe blitaba kukwe nebtä munbe, ñye töre ñakare munye ya? **6** Ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye abko rabadi mikani gare kä ngrabare temen, akwa köbota kitani Ngöböke, ye känenkri ni ye ñan rükadret ja mike gare, ñobtä ñan angwane jändrän keteti tä ketebtä. Jändrän ye abko jändrän ño garera munye. **7** Kä ne ngwane Satanakukwe miketbe käme, ye abko nena näin kä ngrabare temen akwa, nita iti käta ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye ketebtä, akwa ni ye diandikä angwane, **8** ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe ja mikadi gare kä ngrabare temen. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, niarakwe müre täkädi ye kákwe ni ye gadikä amne niara trä niadi

bä nuäre ye kákwe müre ketadi arato. **9** Akwa ni Dänkien Jesu ngämi nüketa, känenkri ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe sribidi Satana diebti, aisetet rabadi sribi kri ñian tuabare nuene amne di rabadi krübäte jändrän bätäkä ngwarbe nuenkäre akwa, ye abko bá rabadi sribi Ngöböke kwrere ni ngökakäre. Sribi kri, yebtä ni kwati töi ñan rabadi krütare. **10** Erere arato, kukwe käme nuendi bätäkä ngwarbe kwe, ni mden mden tä biare riatekäre ye ngökakäre. Nitre tä biare riatekäre tätret ja dokwä mike ribi, aisetet ñan tö kukwe era metre Ngöböke tarei, abtä ñan rabadre dianintari amne riadite jökrä. **11** Ne aisetet Ngöbota niaratret töi kwite ngwarbe, ni ye rabadre kukwe ngwarbe mike era jae abkokäre. **12** Ne abko ni jökrä btä käta neme nuäre kukwe diän diän nuene abko ñan tä kukwe era metre mike era jae, ni ye mden abko Ngöböke juandi ngwarbe jökrä.

Kukwe diribare Pablokwe abko ketadrete dime ja kisete

13 Mdakäre abko, ja mräkätretare tare ni Dänkien Jesukwe, nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye, ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, abkokäre kena dekä Ngöböke mun dianinkä jakrä. Sribi Ngöbö Üaikwe mun mikakrä nüne deme Ngöbökrä amne munta kukwe metre Jesubtä mike era jae, ye köböire Ngöböke mun dianintari. **14** Ye

rabadre bare, abkokäre kukwe kuin diribare nunkwe Jesubtä munye, köböire Ngöböke mun käräbare jakrä. Ni Dänkien Jesukristo bá nuäre, ye kwrere mun rabadi kwitani, abkokäre Ngöböke mun käräbare jakrä. **15** Ye mden kisete ja mräkätret, nunkwe kukwe diribare gwärere munye amne, nunkwe tikani täräre munye, ye munkwe ñan käikwitakata jire chi jabti amne, munkwe ketate dime ja kisete, ie nun tö. **16** Ni Dänkien Jesukristo btä Ngöbö ni Rün nikwe käkwe ni tarebare amne jändrän kuin nuenbare ni kräke ja moto kuinbti kwetre, käkwe kä mikani nuäre nibtä kärekäre amne ni die mikani jändrän kuin kä käinbti ngibiakäre kise re. **17** Niaratre ara käkwe mun miaka ruen dite munye amne mun die miaka sribi kuin nuenkäre amne kukwe kuin niekäre abko ie nun tö.

Nitre tödekkaka Jesubtä käkwe blitadre Ngöböbe Pablokrä

3 **1** Ja mräkätret, mräkäre kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä, ye nun rikadre ngwena jötörä kä jökräbti temen. Erere arato, kä namani nuäre munbtä kukwe kuin ye mikakäre ütiäte jae, ye kwrere ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä. **2** Erere arato, ni diän diän töi kämekämme Ngöbö rüere, ye ngäniene Ngöböke nun ngibiadre, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä.

3 Ni Dänkien käta kukwe niere, erere tä mike täte. Niara ye ara käkwe mun die mikadi nüne jakrä amne, mun ngibiadi kwe ni rüe käme Satana ngäniene. **4** Nunkwe kukwe diribare munye, erere munta nuene, amne munkwe nuendi käre ruen nunye. **5** Ngöbota ni tarere ño, ye kwrere ni Dänkien Jesu raba mun die mike ja tarere kwäri-kwäri amne, Kristo käkwe ja tare nikani angwane, nünankabare dite kwe jabtä, ye kwrere niara raba mun töi tike nünenkä dite jabtä ja diebti, ie nun tö.

Ni jökrä käkwe sribidre

6 Ja mräkätret, mun mräkäre mden mden tä nekete Jesukri, akwa kä krene btä sribire amne, kukwe diribare nunkwe tä mike ñakare täte, ni yebe munkwe ñan ja geta jire chi abko nunta niere munye ni Dänkien Jesukristo käbti. **7** Tita kukwe ne niere munye, ñobtä ñan angwane nunkwe nünabare ño mun ngätäite, ye kwrere munkwe nünandre garera munye abko krörö: Nun nämane mun känti, ye ngwane nunkwe kä ngwiani kreñe ñakare jabtä. **8** Erere arato, nunkwe fian mröbare ngwarbe ni mda mda-kän, ñobtä fian angwane nun ñan tö namani sribi mikai kridikaro mun kötärä, kä nämane sribire dibire rare mrökrä jae.

9 Nunkwe mrö ribedre munye abko rabadre dbe akwa, sribidre ño jen jakrä abko nun tö namani bá mikai mun okwäbti, ne kwrere munkwe nuendre arato,

abkokäre nunkwe sribibare kore mrökrä jae. **10** Mdakäre abko, nun nämane mun känti yete angwane, nunkwe kukwe ükateba krörö munkrä: Nire nire ñan tö sribire kákwe ñan mrödre, nunkwe nieba.

11 Akwa ni ruäre mun ngätäite abko tā dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä, kā krene btä amne, ñan tö sribire. Käre tā ja mike kukwe ni mda mdakwe te ta abko nunkwe gaba. **12** Ni ye kwrere kwrere abko kákwe sribi jáme mrökrä jae abko nun tö niei ie amne, nunta mikamna sribire ni Dänkien Jesukristo kähti. **13** Akwa mun mda mda abko ñan raba dräre sribi kuin nuene.

14 Erere arato, tärä juanta nunkwe, ne nire nire ñan tö raba mikai tätē, ye abko mikä ñärräre kuin munkwe, bti rabadre ja gaire, abkokäre munkwe

ñan ja geta ben. **15** Akwa mun-kwe ñan mika ñärräre ja rüe kwrere amne, ni mräkä nikwe töi dian, ye kwrere munkwe töi dian jirekäbe.

Kukwe mrä ja mräkä Tesalónicabokrä

16 Ja mräkätre, ni Dänkien kā jáme bianka ye kákwe mun moto mika nüne jáme köbö kwatire-kwatire kukwe bätäkä ngwarbe te abko nuta ribere Ngöböye. Ni Dänkien raba munbe.

17 Ti Pablo käta köbö ngwentari mrä munye amne titä kukwe mrä ne tike ja kise jenbtí, titä kukwe tike ño rabadre gare munye abkokäre. Ne kwrere titä tärä juen metre rabadre gare munye, abkokäre titä kukwe tike kore mrä. **18** Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Timoteokrä

1 Timoteo

Ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, kräke Pablokwe tärä tikani ketamä. Ne mden ngätäite abko tärä ne tikani käne kwe Timoteoye. Tärä ne abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka töi diankrä sribibä.

Timoteo abko sribi muko Pablokwe. Niara nämane batí angwane Pablokwe dianinkä sribikäre jabe. Niara nämane nüne juta Listrate, kā Asiate. Niara rün abko griego amne meye abko israelita. Pablokwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare juta Listrate angwane, Timoteo kákwe tödekani Jesubti. Abti Pablo nükani bobukäre juta Listrate angwane, Timoteo dianinkä kwe sribikäre jabe abko tā tikani Hechos 16.1-4 yebtä. Yebti Timoteokwe sribibare raire Pabloba kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kā ketareketare temen. Abti Timoteo nämane nitre gätäkä Jesu kähti juta Efesote jie ngwena. Timoteo kákwe nünandre ño amne sribidre ño, btä Pablokwe tärä ne tikani Timoteo die mikakäre.

Mdakäre abko, ni ño mikadre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne die mikaka abko tikani kwe Timoteoye. Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti nämane Efeso, ngätäite kukwe namani kri krübäte, ñobtä ñan angwane ni ruäre namani kukwe ngwarbe dirire abko nikani niren bari mda. Timoteo abko kákwe kukwe ne ükadrete ño abko Pablokwe niebare ie.

Kukwe ne abko raba ni die mike kri mtare. Nikwe ni ño diandrekä sribikäre ni jie ngwianka kwrere abko tärä ne tā mike gare nie. Erere arato, ni ño diandrekä sribikäre nitre jie ngwianka die mikaka abko tärä ne tā niere. Mdakäre abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka kákwe nünandre ño amne sribidre ño abko 1 Timoteo ne tā niere nie.

Pablotä köbö ngwentari Timoteoye

1 1-2 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ti ne abko Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ngöbö ni Diantarikä amne

Kristo Jesu, bti nita tödeke ye kákwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Sribi tikwe ye köböire makwe tödekani Jesubti, aisetet ma abko ti ngobo tikwe kwrere Timoteo. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien raba

ja moto mike kuin makrä amne ma raba ruentari tare ietre. Erere arato, ma raba nüne jäme niaratre diebti, ie ti tö.

**Kukwe blo dirikätre, ietre
Timoteokwe ñäkädre**

3 Timoteo, ni näma juta Efesoite, bti ti jataba kite Macedonia nete angwane, ni ruäre näma dirire blo abko ñan diridre kore mda kwetre makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete, tikwe nieba mae. 4 Kukwe mikaintbe ngwarbe kirakira aibebtä niaratre tä ja däkwite amne nire därebäre mräkä ütiäte kirakri, btä kukwe ñan krütare, aibebtä tä ja däkwite abko ñan nuendre kore makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete. Kukwe mikaintbe ngwarbe kirakira, yebtä ni kwati tä neme ja kwete angwane, ñan tä ja kite sribi Ngöböökwe yebtä angwane, tödekadre ño metre Ngöbööti abko dirita ñakare. Akwa tödeka Ngöbööti, ye köböire Ngöböta sribire ni kwekwe ngätäite. Ye mden kisete, kukwe ngwarbe, yebtä ja däkwitadre ñakare amne diridre ñakare abko makwe nie ietre. 5 Akwa ja taredre kwärikwäri kwetre, abkokäre makwe nie kore ietre. Ni töi deme bti nikwe ja taredre metre. Arato kukwe käme nuendre ñakare kwetre, ja rabadre ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärerekri abkokäre. Erere arato, nikwe tödekadre era metre Jesubti amne, ñan bike ni tödekkaka Jesubti kwrere. Kore nikwe ja taredre kwärikwäri. 6 Ni ruäre

ñan tä kukwe ye nuene mda, käta ja kwete jirekäbe kukwe ngwarbebtä. 7 Niaratre tö rabai Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye dirikätre, abtä jata kukwe ye dirire metre nieta kwetre, akwa kukwe ye tä dre niere metre abko ñan tä nüke gare ietre, aise te tä dirire blo.

8 Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye dirita metre ne ngwane, kukwe ye kuin ni die mikakrä garera nie. 9 Akwa Ngöböökwe ñan ja kukwei biani Moiséye ni nünanka metre ye kitakäre ngite. Akwa ni kukwe ye mikaka ngwarbe jae, kräke Ngöböökwe mikani, ni ngite ye mikakäre gare ie. Erere arato, ni dokwä ribi ribi, ni rüre Ngöbö rüere, ni diän diän kukwe kämekäme nuenkä, ni Ngöbö jürängwen ñakare amne, ni Ngöbö kukwei mike ütiäte ñakare jae abko kräke Ngöböökwe ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. Mdakäre abko, ni ni rün btä ni meye kämikaka amne, ni ni mda mda kämikaka abko kräke Ngöböökwe ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. 10 Ne kwrere arato, ni merire, ni brare ja mike gure batı batı amne, ni brare bike merire, ni merire bike brare, ni ngäbäkre mikaka ja ken, arato ni ni mda mda rürümoinvä mikakäre klabore amne, ni ni ngökaka amne ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüre amne, ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö kukwei metre rüre kore, mden kräke Ngöböökwe ja kukwei

mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. 11 Akwa Ngöbö Kukwei dirita metre, ye abko käta kukwe kuin nuäre Ngöböbtäniere metre. Angwane Ngöbö käikitadrekä ni jökräkwe. Kukwe kuin Ngöböökwe, ye mden Ngöböökwe ti mikani ngwianka ni jökräye.

**Jesukristokwe kukwe
nuenbare kuin Pablokrä**

12-13 Ngöböökwe ti mikani sribire jakrä, ye mdentä titä ni Dänkien Kristo Jesu demaine. Niarakwe ja di biani tie sribi ne nuenkrä. Ti nämane tödeke ñakare Jesubti angwane, ti nämane ñäke blo niara rüere. Erere arato, nitre tödekkaka niarabti, jiebti ti nämane näin kiserre mikakäre ja tare nike amne, ti nämane rüre krübäte Jesukristo rüere. Akwa ti nämane tödeke ñakare bti, aise te nämane kukwe ye nuene Ngöbö rüere nämane gare ñakare tie. Abtä Ngöböökwe ja ngie mikani ñakare, käkwe ti ngwianka ruen bobre jae amne tödekkabare kwe tibti angwane, ti mikani ja kukwei ngwianka kwe. 14 Ni Dänkien käkwe ja moto mikani kuin krübäte tirkä amne kukwe kuin nuenbare kabre kwe tirkä amne ti die mikani kwe tödeke metre jabti. Erere arato, ti die mikani kwe ni mda mda tarere. Ne abko namani bare Kristo Jesu diebti.

15 Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökräkräke abko nere: Kristo Jesu nükani kä nebtä ni kukwe

kämekäme nuenkä dentari. Ni kukwe kämekäme nuenkä, ye ngätäite ti abko bäri käme. 16 Ye mden kisete, Ngöböökwe ti ngwiani ruen bobre jae. Ti nämane kukwe nuene bäri käme Jesu rüere ni mda mda ngwä akwa, Jesukwe ñan ja ngie mikani ti rüere angwane, ti ngibiabare raire kwe tödekkäre jabti. Ne köböire abko, Jesukristo tä ni tarere kri rükadre gare ni jökräye angwane, tödekkadre kwetre Jesubti, ye angwane nünandré kärekäre ben, abkokäre Ngöböökwe ti ngwianka ruen bobre jae kore. 17 Mtare ti tö Ngöbö käkitäikä. Ngöbö abra gobranka kärekäre. Niara krüte ñakare amne tuen ñakare. Ngöbö mda ñakare jire, aise te Ngöbö itibe aibe raba mikani ütiäte kärekäre jae amne raba käkitaninkä. Abko kore se. Amen.

18-19 Timoteo, ti ngobo tikwe, ma rabadre sribire ja di ngöibti Ngöbökrä, abkokäre titä kukwe nuemna kore mae. Ni Ngöbö kukwei niekä käkwe bli-tabare mabtä sribi makwebtä, ye kwrere titä kukwe nuemna mae. Erere arato, makwe nüna deme amne, kukwe käme nuen ñakare makwe abtä ja rabadre ruen ngite ñakare mae Ngöbö ngwärerekri. Ni ruäre abko ñan tö namani ye nuein mda, aise te nikani ji blobti. 20 Ye mden abko nakaninkä Himeneobtä amne Alejandrobä, abkokänti tikwe mikani gare Satanaye mda. Nebtä abko ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere kwetre abkokäre.

Ngöbö mikadre ütiäte ño gätäte

2 1 Timoteo, kukwe mdara jire btä ti tö blitai bäri kâne mabe abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti ye kâkwe jändrän ribe Ngöböye amne blita kwetre Ngöböbe ni jökrä kräke. Erere arato, ja di kârää kwetre Ngöböye ni jökrä kräke amne kuin nie kwetre Ngöböye. 2 Ne kwrere arato, ni gobranka krikri btä ni sribikä ütiäte ütiäte gobrankrä, ye kräke blita kwetre Ngöböbe, nikwe nünandre jáme amne deme Ngöbö ngwärerekri, abkokäre blita kwetre Ngöböbe niaratrekrä. 3 Nita blite kore Ngöböbe, ye abko tâ neme tuen kuin Ngöbö ni Diantarikäye amne käta neme nuäre btä. 4 Niara tö ni jökrä diaintari amne, kukwe era metre Jesubtä rabadre gare ni jökräye, ie niara tö, 5 ñobtä ñan angwane Ngöbö itibe ni jökrä kräke. Erere arato, ni itibe ni kwrere, aibe köböire ni jökrä raba ja mäketa Ngöböbe abko Kristo Jesu ara. 6 Kristo Jesu kâkwe ja mikani müre ketadre ni jökrä kôkatarikrä Ngöbökrä. Ye abko, köböi kitani Ngöböwe, erere namani bare, niara tö namani ni jökrä diaintari bâ mikakäre. 7 Ni jökräkwe kukwe ne kadre ngäbti, abkokäre Ngöböwe ti mikani kukwe ye kådriekä amne ngwianka nitre ñakare israelitareye abko kukwe metre Jesubtä diridre tikwe ietre abkokäre. Ne abra kukwe era erere tita niere; ñan tita ni ngökö.

Ni brare btä ni merire rabadre ño gätäte

8 Mdakäre abko, munta gätäre angwane, ni brare brare kä jökräbtä kâkwe ñuna deme amne blita Ngöböbe angwane, küde kaka käin kwe blitakäre Ngöböbe abko ie ti tö. Ni brare brare tä blite Ngöböbe angwane, ñan rabadre romon ni mda mdakrä amne kukwe ñakare nikwe ni mda mda rüere abko blitadre kwe Ngöböbe.

9 Mdakäre abko, ni merire merire abko käta Ngöbö mike ütiäte jae, ye rükadre gare ni jökräye, abkokäre ñan ja ngwä kita kwetre ni mda mda okwâ mikakäre ja jiebti, akwa ja ükate kuin era metre kwetre, ie ti tö. Amne ñan ja dokwâ söka bätäkä ngwarbe kwe, ni mda mda okwâ mikakäre ja jiebti. Erere arato, ñan jändrän orore orore kitadre bâri ja ngrabare, ñan jändrän tuäre tuäre amne dän ütiäte ütiäte kita kwetre jabtä. **10** Akwa sribi kuin nuendre ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane meri mden mden käta Ngöbö mike ütiäte jae kâkwe ja kitadre sribi kuin nueñe aisetete.

11 Mdakäre abko, ni merire merire kâkwe ni Ngöbö kukwei dirikä ye kukwei nuadre kä bube amne rabadre juto biare kukwe ye mike tâte. **12** Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käta gätäre, ye känti ni merire kâkwe ñan diri jire ni brareye. Erere arato, ñan ja mikadre ni brare brare dâniene, ie ti tö. Ni merire raba

kwekbe, **13** ñobtä ñan angwane Ngöböwe Adán dätebare kâne. Abti Eva dätebare kwe aisetete.

14 Erere arato, Adán ngökani ñakare angwane, merire kwe Eva abko namani ngökani tbikwe. Ye känti Evakwe ja mikani ngite Ngöbö rüere. **15** Akwa ni merire tä ngäbäkre ngibiare, ye ngwane tödekadre kwatibe kwe Ngöböti angwane, ni mda mda taredre kwe. Erere arato, nünandre era metre kwe Ngöbö ngwärerekri, ye köböire rabadi dianintari Ngöböwe.

Ni tödekaka Jesubti jie ngwianka

3 1 Mdakäre abko, kukwe ne abra kukwe era metre abko ti bike niere mae: Nire tö ja mikai nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko tö sribi kuin nuein. **2** Nire erere tö sribi ye nuein abko kâkwe nünandre krörö: Tâdrera nüne metre ni mda mda okwâbti. Nebtä ni mda mdakwe ñan kådrie blo. Arato meri itibe kwe. Erere arato, ni töbike kuin ja kâne amne ni nüne kwekbe amne, ni mda mda ta mike ütiäte jae, ni ye kwrere kâkwe sribidre. Erere arato, ni juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne, ni ie diri gare kuin kâkwe sribidre. **3** Erere arato, ni dröbare ñakare amne, ni ngüdrekä ñakare kâkwe sribidre amne, ni moto jáme btä ni romone ñakare amne, ni ngwian tarekä ñakare abko kâkwe sribidre.

4 Mdakäre abko, ni ni mräkä jie tike kuin btä ngibiare kuin

amne, tä ngäbäkre kwekwe tö den kuin abko erere ngäbäkreta kukwe mike tâte, ni ye abko kâkwe sribidre, **5** ñobtä ñan angwane ni ie mräkä jie tika gare ñakare kuin kâkwe ñan nitre jen Ngöböwe gätäkä Jesu kähti ngibiadre kuin aisetete.

6 Erere arato, ni tödekaka krire Jesubti ñan mikadre nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ñobtä ñan angwane nane ni tödekaka krire Jesubti mikadre sribire angwane, rikadre bike kri ño dialbu namani bike kri, känti Ngöböwe mikani ja ngie nuen, ye kwrere ñan rakadrekä, abkokäre ni tödekaka krire Jesubti kâkwe ñan sribidre. **7** Erere arato, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko nitre tödekaka ñakare Jesubti käta mike ütiäte jae, ni ye kwrere kâkwe sribidre, ñobtä ñan angwane niara mikata ütiäte ñakare ne ngwane, niara mikadi yakrä jae angwane, dialblukwe kukwe blo mikadre jiete angwane, nane ja mikadre ngite kwe.

Ni ni die mikaka

8 Ne kwrere arato, ni krörö-krörö mikadre ni ni Ngöböwe die mikaka: Ni mikata ütiäte jae: ni mda mdakwe abko mikadre sribire. Arato ni ja kukwei kitel ñakare temen amne, ni dröbare ñakare btä ni ni ngökö ñakare ngwian diankrä jae abko mikadre sribire. **9** Mdakäre abko, kukwe era Jesubtä mikani gare ni Ngöböwe kata ngäbti kwe amne, tödekata btî metre; ñan

bikata ni tödekaka Jesubti kwere kwe abko mikadre sribire.

10 Erere arato, ni mikadre sribi ye nuene, känenkri tā nūne kuin ya, ñakare ya abko mikadre närräre käne. Yebti kukwe ñakare kwe, ne ngwane mikadre sribire ni ni die mikaka kwrere.

11 Nitre merire mikata ütiäte jae ni mda mdakwe. Erere arato, meri töbige kuin ja käne amne, jändräni jökrätä tödekadre bti, meri ye kwrere käkwe sribidre amne, meri näin blite ngwarbe kwäräkwärä ni mda mdabtä abko ñian mikadre sribire.

12 Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwie die mikaka, ni ye abko meri itibe kwe amne, ngäbriänkä kwekwe btä mräkä kwekwe jie tikadre kuin kwe btä ngibiadre kuin kwe. **13** Nire nire käta sribi ye nuene kuin, ye abko rabadre bari ütiäte ni mda mda ngwärekri. Ye kwrere ñian rabadre Kristo Jesu gaire amne, Kristo Jesu köböire rabadre blite jáme Jesutä ni mda mdabe.

14 Timoteo, ti tö näin ja tua-käreta mabe yete, akwa ye känenkri tita tärä ne tike mae, **15** ñobtä ñian angwane nane ti ñan rabata jötrö angwane, ni ja mräkäre Jesu kähti käkwe nünnandre ño abko rabadre gare mae angwane, ma rabadre dirire ietre, abkokäre tita tärä tike mae. Ngöbö nikwe abko Ngöbö nire, amne ürä btä já ju ketatekrä dite krö, ye kwrere nitre gätkä Jesu kähti tā niara kukwei era metre mike ütiäte käre. **16** Kukwe era Jesubti

nämame tiebe, akwa mtare Ngöbökwie mikanina gare nie. Kukwe nämame tiebe ye abko bari ütiäte kri nikrä abko köböire ni raba nūne deme Ngöbökrä. Kukwe ye abko nere:

Jesukristo därebare angwane, ngrabare nämame ni kwrere.

Angwane Ngöbö Odei jen kwe bā mikani Ngöbö Üaikwe.

Angele Ngöbökwie käkwe tuani.

Abti kukwe kuin niarabtä diribare kä jökräbtä temen.

Kukwe ye mikani era ni kwatikwe kä nebtä amne, Ngöbö nikani ngwenante kä nuärete kä käinbtä.

Pablota Timoteo tö den dirikätre blobtä

4 **1-2** Mdakäre abko, Ngöbö Üai tā kukwe mike gare metre nie kä mräbtä abko krörö: Kä mrä angwane, ni ruäre käkwe Jesukristo gibiadikäta amne, üai käme ni ngökaka, ye jiebti rikadi. Üai käme ni ngökaka käkwe ni tödekaka Jesubti ngwiandi dirikätre blo mike ütiäte jae amne ngwiandi Jesu gibiadikäta. Dirikätre blo abko ni bikaka kuin amne ni ngökaka, ie ja ruen ngite ñakare kukwe kämekäme nuenbtä, käkwe kukwe diribare ietre üai kämenkwe ye diridi ni mda mdaye. **3** Ye abko, ja mikadre gure ñakare abko ni ye jatadi nire. Erere arato, ni ye abko käkwe mrö ruäre dokwä täkädi.

Mrö ruäre käme Ngöbö ngwärekri, aisetet ñian kwetadre niedi kwetadre. Akwa Ngöbökwie mrö dätebare ni kräke, aisetet ni tödekaka Jesubti, ie Ngöbö kukwei era metre gare, käkwe mrö jökrä kadre ngäbti kwetadre jae, kuin niere kwärä Ngöböye btä. Mden kisete ni ñian raba mrö ruäre dokwä täke. **4-5** Mrö btä jändräni jökrä dätebare Ngöbökwie abko kuin niebare kwe, aisetet ñian kai ngwiandre käme jadtä akwa, nikwe kuin niedre btä Ngöböye, amne Ngöbökwie mrö mikadi kuin biare kwetadre.

6 Makwe kukwe ye diri ja mräkätre tödekaka Jesubtiye angwane, ma rabadi sribikä kuin Jesukristokwe. Kukwe metre diribare Jesutä, ye mata mike tate amne ja töitiike btä. **7** Akwa kukwe kirakira diän diän amne kukwe mda mda mikanintbe ngwarbe, ye ie makwe ñian olo mika. Akwa makwe dre dre nuendre nünankrä deme Ngöbö ngwärekri, ye jiebti ma rankwa bari, **8** ñobtä ñian angwane nita nakwenkä ja mikakäre biare amne dite ngrabare, ye abko kuin bkänä nikrä, akwa nikwe ja mikadre juto nünankrä kuin deme Ngöbö ngwärekri, ye abko bari ütiäte kri nikrä mtare amne, nünakäre kärekäre Jesube arato. **9** Aisetet kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke, ie ti tö. **10** Ne mden kisete nita sribire ja di ngöi jökrä Ngöbökrä, ñobtä ñian angwane Ngöbö nire, bti nita tödeke. Niara abko ni jökrä Diantarikä

akwa, niarata nitre tödekaka Jesubti ara jire dentari.

11 Kukwe ne makwe nuemna ja mräkätreye amne makwe diri ietre. **12** Ma abko bati Timoteo, aisetet mata dirire angwane, nane ni ruäre tö rabai ma mike ütiäte ñakare jae, akwa makwe blita jáme amne nuäre ni mda mdabe. Erere arato, makwe nüna kuin metre, amne makwe ni mda mda tarere. Ye kwrere arato, makwe ja mika ngite ñakare ja mräkätre tödekaka Jesubti okwäbti, ne ngwane mata nüne ño rükadre gare nitre tödekaka Jesubtiye. Angwane ni jökrä tö rabadi nünaï ma kwrere, käkwe nünnadi kore, ne ngwane ma bati akwa, ma rabadi ütiäte ni mda mdakrä. **13** Timoteo ti ngämi nementa yete angwane, munta gätäre ye känti makwe ñäkä käre Ngöbö Kukweibtä ja mräkätre kräke. Makwe Ngöbö Kukwei nie ietre amne makwe Ngöbö Kukwei diri ietre arato. **14** Ngöbö Üai käkwe ja di biani mae sribi ye nuenkäre, ye abko makwe ñian tuemetre ngwarbe jire chi, akwa yebti makwe sribi janknu. Ngöbö Üai köböire ni mda mda jie ngwianka käkwe kise mikan mabti angwane, kukwe niebare kwetadre ma mikakäre biare sribi yekrä. Kä ye ngwane Ngöbö Üaikwe ja di biani mae, ma die mikakäre sribibtä. Ye mden kisete, makwe ñian tuametre ngwarbe.

15 Kukwe yebtä ma rankwa bari, ie ti tö. Yebtä makwe sribi bari mda köbö kwatirekwatire,

mata nüne bari Ngöbökrä raba-dre gare ni mda mdaye abkokä-re. **16** Mata nüne ño, yebtä ma-kwe töbika kuin ja käne amne, kukwe diri makwe, yebtä makwe töbika kuin ja käne arato. Ye erere makwe ja ngibia au ne ngwane, ni kwati ma kukwei nuaka abko Ngöbökwé dianditari siba mabe gware.

Timoteokwe ni töi diandre ño

5 1 Mdakäre abko, ni unsuni-ne unsunine abko kákwe ja mikadre ngite abtä töi diandre, ye ngwane makwe fian ngra ngra bti, akwa ni rün nikwe mikata ütiäte jae, ye kwrere makwe ni unsunine unsunine kita nüne bari Ngöbökrä. Ni bati bati abko ni etba nikwe btä mäträta, ye kwrere makwe mäträ btätre. **2** Erere arato, ni meye mikata ütiäte ño jae, ye kwrere makwe meri unb're unb're mika ütiäte jae. Ni merire bati bati abko ni ngwai nikwe mikata ütiäte, ye kwrere makwe mika ütiäte. Angwane, makwe ñan ja mika ngite jire chi bentre.

Ni merire merire kän brare krütani die mikadre ño

3 Mdakäre abko, ni merire merire, kän brare krütani, aisetetä kaibe amne, mräkä ñakare ngibiaka, ye abko nitre tödekaka Jesubti kákwe ngibiadre abko makwe diri kore ietre. **4** Akwa meri kän brare krütani, ye ngäbriänkä btä bränkä tärä, ne ngwane ngibiadre kwetre. Meri ye kákwe niaratre ngibabare ño,

ye ütiäre ngibiadreta kwetre, ñobtä ñan angwane tuen bari kuin Ngöböye aisetet.

5 Meri kän brare krütani abko ngibiaka ñakare, akwa tä nüne kaibe era metre abko tä tödeke kwatibe Ngöböbtä amne tä blite Ngöböbe dibire rare ja di kärere ie, meri ye kwrere abko die mikadre. **6** Akwa meri mda mda abko kän brare krütani, akwa tä kukwe nuene blo blo kä ngwian-krä nuäre jabtä jirekäbe, meri ye tä nire, akwa ni krütani, kwrere jire tä Ngöbö ngwärerekri, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare Ngöböbtä. Meri ye abko ñan die mika. **7** Nitre tödekaka Jesubti btä ñan ñäkädre blo, abkokäre makwe diri kore ietre, **8** ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesu-bti akwa, ni mräkä jen nikwe, ye nita ngibiaré ñakare, ne ngwane nita Ngöbö Kukwei kite temen. Erere arato, nita kukwe nuene bari käme ni ñakare tödekaka Jesubti ye ngwä, ñobtä ñan angwane ni ñakare tödekaka Jesubti kätä mräkä kwekwe ngibiaré.

9 Meri kän brare krütani abko tä nüne kaibekaibe abko kä tikadre täräbtä die mikadre abko nere: Meri ie kä gre ketamä (60) mentowäre, kän brare krütani amne, brare kwe ben nünabare käre kwe amne ñan ja mikani ngite kwe brare mdabe, meri ye abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. **10** Meri kän brare krütani-krütani kákwe ngäbriänkä ngibabare amne ni menteni kata ngäbti kuin kwe amne tä ni

deme deme Ngöbökwé ye ngoto bätete kräke kakäre ngäbti kuin ja gwiriete, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. Erere arato, ni ja tare nikaka die mikata kwe amne tä sribi kuin-kuin nuene bätäka ngwarbe ni mda mdakrä, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre.

11-12 Akwa meri bari batibati abko kä ngämi gre ketamä (60) ie, kän brare krütani amne tä kaibe, ye abko ñan kä tika täräbtä die mikakäre, ñobtä ñan angwane nane niara kä tikadre täräbtä die mikakäre angwane, ñan ja mikadre gure mda niedre kwe Jesuye, abti tö rabadreta ja mikaita gure bobuta, ye ngwane ja kukwei kitadreta temen kwe abtä rabadre ja mike ngite Jesu rüere, aisetet ñan kä tikadre täräbtä die mikakäre. **13** Erere arato, meri batibati kän brare krütani die mikadre angwane, kä rabadre krene btä angwane, rikadre blite ni mda mdabtä ju kwatirekwatire te. Arato rikadre ja mike kukwe jökräte siba amne kukwe btä ñan blitadre jire abko rikadre kädriere.

14 Mden kisete ni merire merire batibati, kän brare krütani abko kákwe ja mikata gure, ngäbäkre ngibia kwe amne ju ngibia kuin kwe jakrä. Ne kwre-re meri ye ñan kädriedre blo rüekwe abko ie ti tö. **15** Ye abko, meri batibati, kän brare krütani namani kaibe abko ruäre kákwe Jesu tuaninametre, kätä näin Satana jiebti.

16 Meri kän brare krütani, ye abko nane nitre tödekaka Jesubti ngätäite mräkä merire tärä kän brare krütani amne tä nüne kai-be, ne ngwane mräkä kwekwe kákwe die mika. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti mda mda raba-dre meri mda mda kän brare krütani amne ngibiaka ñakare ye die mike, sribi ñan rabadre kabre dikaro nitre tödekaka Jesubti kräke abkokäre.

Kukwe mda mda nitre jie ngwiankabtä

17 Mdakäre abko, ni jie ngwianka ye tä nitre tödekaka Jesubti jie ngwena kuin ne ngwane, nitre tödekaka Jesubti kwetre raba tare kri amne mika ütiäte kwetre jae. Erere arato, die mika kwetre mröbti amne ngwianbti. Akwa nitre jie ngwianka kätä Ngöbö kukwei dirire bari, ye abko mika bari ütiäte amne die mikadre mröbti amne ngwianbti abko makwe diridre, ie ti tö. **18** Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: "Buey trigo müntekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärerbä," nieta. Erere arato, "Ni sribikä, ie sribi ütiä biandre," nieta kore Ngöbö Kukweibtä. Ne mden kisete makwe diri kore nitre jie ngwiankabtä.

19 Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwé jie ngwianka kätä ja mike ngite abko ni itibe jata niere angwane, makwe ñan kukwe mika era. Akwa ni nibu, ni nimä kákwe kukwe arabe nie mae

angwane, kukwe ka ngäbti makwe. **20** Angwane ni Ngöbö-kwe jie ngwianka mden mden tä ngite, ye ie makwe ñäkä gätate nitre Ngöbökwе ye ngwärekri jökrä. Nebtä abko, ni mda mda btä kä jürä rabadre amne, ñan tö ngwiandre ja mikai ngite kwetre abkokäre.

21 Timoteo, Ngöbö btä Kristo Jesu amne angele dianinkä jakrä Ngöbökwе, ye ngwärekri ti bike kukwe ütiäte niere mae, ne erere makwe nuen abko krörö: Ni ma kukwe muko ya, ñakare ya tä sribire ji ngwianka kwrere, akwa nane kukwe raba kwetre makwe ga angwane, makwe tö dian amne makwe die mika ja kwrere jökrä, ie ti tö.

22 Erere arato, makwe ñan kise mikä jötrö ngwarbe nibti mikakäre sribire ji ngwianka kwrere, akwa makwe töbika kuin kane niara mikakäre sribire, ñobtä ñan angwane nane makwe ni kukwe kämekäme nuenkä mikadre sribire, yebtä abko kukwe käme nükebti mae siba nütü rabadre mabtä. Makwe ja ngibia kuin deme kukwe kämekäme ngäniene.

23 Timoteo, ma ngirie abko neme bren käre. Erere arato, bren mda mda tä neme mabtä. Ye kräke abko, makwe uba döi kwaka ña kiakia angwane, makwe ñan ñö aibe ña abko ti tö niei mae.

24 Nitre tödekaka Jesubti abko ruäre käta kukwe nuene käme, mika ngämi ja ngwärekri, känenkri tärä neme gare ni

jökraye; akwa ni ruäre abko tä kukwe nuene kämekäme mikata ja ngwärekri amne batibe neme gare. **25** Ne kwrere arato, ni ruäre tä jändrän kuinkuin nuene abko tä neme gare ni jökraye; akwa ni ruäre abko tä jändrän kuinkuin nuene tiebe abko gare ñakare. Abti kira erere angwane, tä niken neme gare ni jökraye. Ne mdentä abko, makwe töbika kuin ja käne abko ti tö nie mae Timoteo.

Nitre klabore kákwe sribidre ño bkänkäkrä

6 **1** Mdakäre abko, nire nire abko tä klabore ni mdakwe, ruäre abko tä ja tare nike, akwa bkänkä kukwei mika ütiäte kwetre jae, niarakwe ñan ñäkadre blo Ngöbö rüere amne kukwe dirita nunkwe ye rüere abkokäre. **2** Akwa nane ni klabore ye bkänkä käta tödeke Jesubti arato ne ngwane, ñan bkänkä mikadre ngwarbe kwe jae, ñobtä ñan angwane niara ja mräkäre Jesu kabti arato. Akwa bari sribi kuin kwe bkänkäkrä, ñobtä ñan angwane tä niaratre mräkäre Jesu kabti die mike amne tä tare kri kwe arato aisetet. Kukwe ne abko makwe diri amne nuemna nitre klabore tödekaka Jesubti yeye.

Kukwe blo dirikätre tä näne ño

3 Nire nire käta kukwe dirire blo amne kukwe diribare era metre ni Dänkien Jesukristokwe, ye tä kaen ngäbti ñakare, erere arato kukwe dirita era metre

Ngöböbtä, ye tä kaen ngäbti ñakare, **4** ni ye abko töi ñakare, akwa tö bikabtä kri. Ye mden abko jatadi dirire bä jene abko krörö: Niara töta neme ja kwetai bari kabre krübäte ni jökräbe kukwe ngwarbeitä. Ye mden känti ni ruäre töta neme ja tuai ni mda kwtere, abtä tä bätä ngwen ni mdabtä jändrän dokwäre. Ne mdentä ni ruäre motota neme romon jakrä kwärikwäri amne ñäkäta niken diän diän jae kwärikwäri ja kukwe ñan mikata niken era jae kwärikwäri. **5** Erere arato, ni ye tä niken rüre käre jabe kwärikwäri. Ni ye abko töi käme, aisetet kukwe era metre Jesubti dianinkä niaratrekän. Ngöböta nitre tödekaka Jesubti die mike ngwian gananbtä nieta kwetre, aisetet tä bike näne metre ngwian diankrä jae.

6 Era metre Ngöböta nitre tödekaka Jesubti die mike, akwa nita näne metre Ngöbö ngwärekri amne jändrän ño ño tä nikwe, ye käi tätre nuäre nibtä, ye abko bari ütiäte **7** ñobtä ñan angwane ni därebare angwane, ni därebare büttere, jändrän ñakare nikwe. Erere arato, ni krütadi angwane, ni ñan rikadre jändrän ngwena jire chi jabe. **8** Ne mdentä aisetet, mrö tärä kwekadre nie amne dän amne ju tärä nikwe, ye abko käi rabadre nuäre nibtä.

9 Ye abko käi rabadre nuäre nibtä, ñobtä ñan angwane ni mda abko jändrän ye tärä kwetre akwa, töta nebe rabai ngwian

btä jändrän bkäne bari kabre abko tä niken ja mike ngite. Ere-re arato, tätre niken ja dokwä mike kö okwä Satanawkwe. Ere-re arato, jändrän bätäkä ngwar-be ye mdei tä neme ietre, ye käta kukwe taretare ngwena kräke amne mrä tä ni se juen ngwarbe. **10** Kukwe tä nakenkä kore ni yebtä, ñobtä ñan angwane nita ngwian tarere, ye abko tä niken ni mike kukwe nuene blo blo ngwian diankrä jae. Ni ruäre töi kore abko kákwe Jesu kukwei tuanimetre, abkokänti tä ja tare niken kri mtare.

Pablota Timoteo tö den mrä

11 Akwa ma abko ni Ngöbö-kwe, aisetet ma gitia kukwe käme jökrä ye ngäniene amne näna era metre Ngöbö ngwärekri, yebtä makwe ja kita. Näna Ngöbökrä amne tödeka Ngöbö-bti jändrän jökrätä, ye jiebti ma rankwa. Erere arato, ni mda mda taredre, ye jiebti ma rankwa angwane, makwe nünanka dite tödekabtä Jesubti. Erere arato, makwe blita ja moto jämenbiti ni mda mdabe.

12 Makwe tödekadre käre Ngöböbtä, yebtä makwe nünanka dite jabtä rükäre kukwe kämekäme rüere. Makwe ja töi mikaba kwatibe Ngöböbtä angwane, makwe nieba ni kwati ngwärekri, ye ngwane Ngöbökwе ma käräbare näne kärekäre jabe, aisetet makwe nünandre kärekäre Ngöböbe, ye makwe ketate dime kisete jakrä, ie ti tö Timoteo.

13 Mtare Ngöbö jändräñ jökrä mikaka nire, ye ngwärekri amne, Kristo Jesu btä kä jürä namani ñakare, kákwe ja niebare metre Poncio Pilatoye, Kristo Jesu ye ngwärekri ti tö nei krörö mae Timoteo: **14** Jesukristo rükadita, ye känenkri niara kukwei mika tätte jökrä makwe. Erere arato, makwe nünandre ño, ie niara tö, ye kwrere makwe nüna niara ngibiare ngäbti kwärä. **15** Ngöbö tö rabai Jesukristo juenta ñongwane, erere juandita kwe angwane, niara rükadita. Ngöbö aibe gobran kri. Niara aibebtä käita neme nuäre metre. Erere arato, Ngöbö abko Jrei kri, jrei jire jökrä kä nebtä bti ta amne niara abko tä Dänkiene dänkin jökrä kä nebtä yebti ta. **16** Ngöbö aibe därebare ñakare amne krüte ñakare. Niarata nüne käre-käre, ñotra trå ngwen bürere te tä nüne. Ye känti ni ñakare raba neme ja ken ben. Ni kä nebtä kákwe ñan Ngöbö tuabare gwä-rere amne Ngöbö ñan tuare nikrä arato. Ngöbö aibe raba ütiäte ni jökrä kräke käre-käre amne niara aibe di kri. Abko kore se.

17 Timoteo, ni ngwian bkänkä krikri, ye abko kákwe ñan bika kri amne, ñan ngwian kabre kwetre, yebti tödeka kwetre, makwe nie ietre, ñobtä ñan

angwane ngwian tä nikken ngwarbe jötrö amne, ni ñan raba ngibiare käre-käre. Akwa Ngöbö abko käta jändräñ kuin bien kabre nie, kä mikakrä juto nibtä. Yebti ni ngwian bkänkä krikri kákwe tödeka Ngöböbtä, makwe nie ietre. **18** Mdakäre abko, ni ngwian bkänkä krikri ye kákwe ñan ja mika kábäre, amne jändräñ kuin nuen kabre kwe ni mda mdakrä ngwian kwetre yebti. **19** Nünandre kore kwetre angwane, rabadi jändräñ kuin bkäne kabre kä käinbtä amne rabadi nüne käre-käre Ngöböbe, makwe nie kore ietre Timoteo.

20 Timoteo, kukwe kuin Jesukristobtä mikani gare mae, ye makwe ngibia kuin jakrä. Erere arato, kukwe ngwarbe diän dian ütiäte ñakare, ye makwe ñan ja olo mika ie. Mdakäre abko, nitre ruäre tätre dirire blo, akwa tä dirire kuin era metre tä nütüre au jabtä, akwa dirita blo kwetre. Ni dirikä blo ye kwrere abko, ben makwe ñan ja geta jire chi, **21** ñobtä ñan angwane ni ruäre kákwe kukwe blo ye mikani ütiäte jae, aisetetä Jesu mike ütiäte ñakare mtare amne nikani dikekä Ngöböbtä mento.

Ngöbö raba ja moto mike kuin makrä. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Timoteokrä 2 Timoteo

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, bti kä 62-63 angwane tikaninteta. Yebti niara nikaninta bääkäkäre kukwe kuin Jesubtä ngwennante kä ngrabare temen. Angwane tärä tikani kena kwe Timoteoye amne Titoye. Yebti kä 66-67 näre angwane, Nero namani gobrane emperador kwrere angwane, Pablo kitaninta ngite bobukäre kwe. Pablo namaninta ngite angwane, tärä ne tikani kwe Timoteoye. Kä ye angwane, Pablo mikani ngite bá jene, ñobtä ñan angwane käne niara nämane ngite gwi ja juete. Akwa kitani ngite bobukäre angwane, kä käme amne kä tibo känti kitani ngite. Erere arato, Pablo mäkäininte kadenanbtä. Nete Pablokwe sribibare mrä amne müre ketadi abko namani gare ie, aisetetä kukwe tikani krörö kwe Timoteoye:

Bäri käne abko ja namani ruen kaibe Pabloye, abtä namani ulire, ñobtä ñan angwane niara kukwe muko Figelo amne Hermógenes kákwe kä mikaninkä btä. Erere arato, Demas amne ni mda mda kákwe kä mikaninkä btä, aisetet Timoteo jatadre niara die mike, ie niara tö namani.

Bobukäre abko, nitre tödekkaka Jesubtä namani ja tare nike emperor Nero kisete. Yebti abko, Pablo namani töbike kri, kákwe Timoteo töi diani nünenkä dite jabtä kukwe Jesukwe yebtä. Erere arato, Timoteo kákwe kukwe kuin ye diridre janknu, niebare kwe ie. Mdakäre abko, Timoteo tädre biare ja tare nikakäre kukwe kuin Jesubtä ye dokwäre, niebare Pablokwe.

Nikwe nünandre ño metre Jesu kräke abko tärä ne tä niere nie. Erere arato, ni rabadre juto biare ja tare nikakäre tödekkabtä Jesubtä abko tärä ne tä niere nie. Tärä ne abko tikani mrä Pablokwe nütüta.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

1 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ja töi jenbtä, Ngöbökwé ti mikani Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ni rabadre nüne käre-käre Ngöböbe Kristo

Jesu köböire, niebare kira Ngöbökwé, ye mden abko titä niekäre mtare ni jökräye.

2 Timoteo, ma ti ngobo jen tikwe kwrere. Ma tare kri tikwe. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkiene kákwe ja moto mika kuin makrä. Erere arato, ma raba

ruentari tare ietre amne, makwe nüna jämē niaratre diebti abko ie ti tö Timoteo.

Pablokwe ja di käräbare Ngöböye Timoteokrä

3 Timoteo, ti mräkätre kirakira kákwe sribibare era metre Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire kräke amne, ja ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekri. Tita blite dibire rare Ngöböbe angwane, mata nüketa töre tie angwane, tita kuin niere ie makrä. 4 Ti jataba yäketa angwane, ma rababa ti müaire, ma okwä ñöi rababa nimiente ti okwäbti, ye tä nüketa töre tie amne, ti töta neme ma tuaita jötör, käängwiankäreta nuäre jabtä. 5 Mata tödeke kватibe Ngöböbtä, ye tä nüketa töre tie arato Timoteo. Timoteo, ma mölöi Loida btä ma meye Eunice kákwe tödekaní kватibe Ngöböbtä käne, ne kwrere arato mata tödeke kватibe bti gare kuin tie.

Timoteokwe ñan Jesu gaidre

6 Mata tödeke kватibe Jesubti, aisetetü tötükwe ngwiaintörenä krörö mae: Tikwe kise mikaba mabti sribi mikakäre makise angwane, Ngöböökwe ja dibiani mae sribi jakwe nuenkrä. Ngöbö di ye abko makwe mikabäri ütiäte jae abko tita niere mae, 7 ñobtä ñan angwane Ngöböökwe ja Üai biani nie, ni die mikakäre nüne dite niarakrä amne, ni mda mda tarekäre, erere arato töbikakäre kuin ja käne. Ngöbö ñan tä ni mike kääjürä ngwen jabtä.

8 Ne aisetetü ma ñan raba ja gaire jire chi blitakäre ni Dänkienbtä. Erere arato, tita ngite ni Dänkien Jesukristo kukwei diribtä, nebtä ma ñan raba ja gaire, akwa kukwe kuin Jesukristobtä, ye kräke makwe ja tare nikadre tibe gware Ngöbö diebti. 9 Ngöbö kákwe ni dianintari amne ni käräbare nünakäre deme kwe. Ne ñan nikwe jändrän kuin nuenbare abko ütiäre Ngöböökwe ni dianintari, akwa kira Ngöbö ngämi kääne dätere, känkenri niarakwe ni tarebare ja moto kuinbiti angwane, ja töi jenbtii kukwe mikanintbe au kwe, kukwe kuin nuene ni kräke Jesukristo köböire. 10 Ngöböökwe kukwe mikanintbe kore, mdnen abko bää mikanina kwe nie. Kristo Jesu ni Diantarikä nükani käänebtä angwane, kukwe mikanintbe kira Ngöböökwe nükani gare nie. Kristo Jesu kákwe gata die juani ngwarbe. Erere arato, ni rabadre nüne kärekaare Ngöböbe, ye abko mikani gare kwe nie kukwe kuin jabtä ye köböire. 11 Kukwe kuin Jesubtä, tita tike mae, ne mdnen abko Ngöböökwe ti mikani kädriere ni kватibe. Erere arato, ti mikani kukwe kuin ye ngwianka kwe amne, ti mikani kukwe kuin ye dirikä kwe arato. 12 Ne mdnenbtä abko, tita ja tare nike mtare, akwa yebtä ti ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane ni gare kuin tie, bti tita tödeke. Jesukristo di kri bti tita tödeke, aisetetü niara jatadita, ye ngäbti abko ti ngibiadi kuin kwe ño tikwe ribebare ie ye kwrere.

13 Timoteo, ma rabadre dirire metre, abkokäre tikwe kukwe diribare ño ño, ye kwrere makwe diri. Angwane makwe tödekadre kwatibe Kristo Jesubti amne, makwe ni mda mda taredre.

14 Kukwe kuin era metre Jesubtä mata dirire, yebti abko makwe kukwe ngwarbe ngwarbe krai. Ngöbö Üai Deme tä nüne nibtä abko diebti makwe kukwe ngwarbe krai.

15 Mdakäre abko, ti kani ngite angwane, nitre Asiabo nünanka Roma nete käta tödeke Jesubti, ye kákwe kää mikaninkä jökrä tibtä. Erere arato, nuenbare Figelokwe amne Hermögénékwe tibtä abko garera mae.

16 Ti nämane ngite, akwa Onesiforo abko rababa ti gaire ñakare amne, batire batire rababa nüke ti moto mike nuäre nete. Niara ye abko ni Dänkien ie raba ruentari tare tigrä näre. 17 Onesiforo nämane Roma nete angwane, namani ti känenerentari kisere, namani jadüke ñakare abti ti kwantariba ie. 18 Amne ni nämane Efeso angwane, ni die mikaba kri kwe. Ye tä töre kuin mae ruen tie Timoteo. Ye abko, ni Dänkien Kristo Jesu rükadita, ye ngwane Onesiforo raba ruentari tare ie abko ie ti tö.

Timoteokwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre Jesu dokwäre

2 1 Timoteo ma abko ti ngobo tikwe kwrere. Kristo Jesu tä ni tarere ja moto kuinbiti, ye diebti makwe nünanka dite, ie ti tö.

2 Erere arato, tikwe diribare ni kwati okwäbti angwane, makwe ti kukwei nuani, ye abko nire nire bti tödekadre amne rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin, raba tuen mae, ye ie makwe kukwe ye dirita, niaratre kákwe diridretta ni mda mdaye ja täritäri abkokäre.

3 Timoteo, ma abko rükä Kristo Jesukwe, aisetetü ni rükä tä biare ja tare nike, ye kwrere makwe ja tare nike tibe tödekatbä Jesubti angwane, makwe nünanka dite Jesukrä. 4 Nitre rükä kuinkuin tä ja kite ñakare jändrän mda mdabtä kää mikakäre nuäre dänkienbtä, ye kwrere makwe ñan ja kita jändrän mda mdabtä amne, sribi Kristo Jesukwe aibebtä makwe ja kita, kää mikakäre nuäre btä. 5 Erere arato, nitre jadakaka abko kräke kukweta ükaninte jadakakrä metre, akwa kukwe ye mikata ñakare täte ne ngwane, ñan tä ganane, aisetetü korona bianta ñakare ietre. Akwa nitre jadakaka tä kukwe mike täte, köböire tä ganane angwane, korona biananta ie mikakäre ütiäte. Ye kwrere Ngöböökwe kukwe ükaninte, erere mata nuene, köböire Ngöböökwe korona biandi mae. 6 Erere arato, ni sribikä tirete käta sribire tare krübäte, aisetetü nura öta näire, niara ara jire, ie biandre käne. Ye kwrere Ngöböökwe jändrän kuin biandre mae, abkokäre makwe sribi ja di ngöibti Kristo Jesukrä. 7 Timoteo, tita kukwe ketamä bää mike mae sribi Jesukristokwebtä, nebtä makwe

Pablo näire korona ne kwrere ganain
nämane (2 Timoteo 2:5)

töbika käre angwane, ni Dänkien
käkwe mikadi gare jökrä mae
abko gare tie.

8 Erere arato, kukwe krörö
ne makwe ngwian töre käre jae:
Jesukristo krütani, abti Ngöbö-
kwe mikaninta nire. Niara abko
jatani jrei David tukwe mräkä-
kri. Kukwe ye abko kukwe kuin
Jesukristotä mikata gare tikwe.
9 Ye mden dokwäre tita ja tare
niike kri amne ni ja mikaka ngi-
te kri mäkäteta kadenante,
kwrere jire tita mäkäninte kade-
nante; akwa Ngöbö kukwei
abko ñan tä mäkäninte kade-
nante, ñobtä ñan angwane ni
kwati tä kädriere. 10 Ye mden
kisete tita ja tare niike bätäkä
ngwarbe. Ni dianinkä jakrä
Ngöböökwe abko rabadre dianin-
tari jökrä Kristo Jesukwe amne
rabadre nüne kärekäre kä

nuärete, abkokäre tita ja tare
niike bätäkä ngwarbe.

11 Kukwe ne abra kukwe era
metre abko rabadre era ni jökrä
krake:

Nikwe tödekaní Jesubti
angwane, ni krütani ben,
ye kwrere arato nikwe
nünandi ben.

12 Nikwe nünandrekä dite
jabtä ja tare nikakäre
niara dokwäre,
ne ngwane niarakwe
gobrandi, känti nikwe
gobrandi siba ben.
Akwa nikwe niara
rükandrete ne ngwane,
ni rükandite kwe arato.

13 Nikwe Jesukristo
gibiarekäta akwa,
niara abko käkwe ja
kukwei mikadi täte käre,
ñobtä ñan angwane niara
abko ñan raba ja kukwei
kite temen.

Sribikä kuinkuin tä sribire ño abko Pablokwe niebare

14 Timoteo, nitre dirikä mda
mda käkwe ñan ja kwetadre
kukwe ngwarbe ngwarbebtä,
tikwe nieba, erere makwe nieta
ietre Ngöbö okwäbti abko erere
nuendre kwetre, makwe nie ietre
janknu, ñobtä ñan angwane ja
kwetata ngwarbe, ye abko tä ni
die mike ñakare amne, tä ni
kukwe nuaka nuaka ngwianta
Jesu gibiekäta, aisetet fían ja
kwetadre abko makwe nie metre
ietre. 15 Erere arato, ni sribikä
ütiate Ngöböökwe käta Ngöbö
kukwei metre Jesubti dirire

metre ta, abtä sribi gaire ñakare,
ye kwrere ja di ngöibti makwe
Ngöbö kukwei diri metre angwa-
ne, ma fían raba sribi gaire Ngö-
bö ngwärekri Timoteo.

16 Kukwe ngwarbe diän diän
ütiate ñakare, yebtä makwe ñan
ja kita, ñobtä fían angwane ni
ñäke ngwarbe kore abko käre tä
niken kukwe nuene bári kämekä-
me mda. 17 Erere arato, kukwe
dirita kwetre ye tä nikén niren ni
kwati ngätäite abti mrä ni kwati-
ta näin kukwe ngwarbe jiebti. Ye
mden kwrere abko dirita Hime-
neokwe amne Filetokwe.

18 Kukwe era metre Jesubti diri-
ta ñakare kwetre. Ni krütani
rükadreta nire abko erere nama-
nina bare, tätre niere, ye käta ni
ruäre mike Jesukristo gibiekäta.

19 Akwa nitre tödeka metre
Jesubti abko ñan Jesu gibiaikäta,
ñobtä ñan angwane nitre tödeka-
ka Jesubti abko ürä kwrere. Ürä
nökata kuin nguse angwane, ñan
tä juen ngitiekä, aisetet juta neme
dite. Ye kwrere jire ni tödeka
metre Jesubti tä mikani Ngöbö-
kwe abko btä kukweta tikani
krörö: "Ni jen Ngöböökwe erere
gare jökrä Ngöböye" amne, "Ni
jökrä käta ja di kärere ni Dän-
kien Ngöböye, ye käta kukwe
kämekäme kite temen," abko tä
tikani kore btätre. Nebtä Ngöbö-
ta ni jen kwe metre ngibiare
kuin ñan Jesu gibiaidrekäta abko
tä gare nie.

20 Kukwe nebtä abko, ti bike
kukwe mda bä mike mae Timo-
teo abko krörö: Ni jändrän bkän-
kä kri gwiriete ñan oro btä plata

dätebare blatore amne basore
aibe tä kwe amne, kri kukwän
btä dobro dätebare blatore amne
basore tä kwe arato. Akwa jän-
drän kuin orore btä platare abko
tä ni ütiäte ütiäte kakrä ngäbti
amne, kri kukwän btä dobro sri-
bebare blatore amne basore, ye
abko tä sribi ngwarbe ngwarbe-
krä gwita. 21 Ye kwrere abko,
nitre tödeka Jesubti käkwe ja
ngibiadre kuin deme nitre dirikä
ngwarbe ngwarbe ngäniene ne
ngwane, jändrän kuin ütiäte ye
kwrere jire ni rabadi Ngöbö
ngwärekri amne, ni mikadi kuin
deme ni Dänkienkwe, sribi kuin-
kuin bätäkä ngwarbe nuenkäre
jakrä.

22 Timoteo jändrän kämekä-
me mdei tä krübäte ni batí batíye
abko ngäniene ma gitia. Akwa
núna metre Ngöbökrä, yebtä
makwe ja kita amne tödeka kwa-
tive Ngöbökti amne ja taredre
kwärikwäri, amne núna jäme, ye
jiebti ma rankwa bári nitre töi
deme deme käta blite Ngöböbe
yebe gware abko ie ti tö Timo-
teo. 23 Erere arato, kukwe ngwa-
rbe, btä ja kwetata nikén
kwärikväri, yebtä ni kwati tä
niken neme romon jakrä abko
garera mae, aisetet kukwe ye
kwrere btä makwe ñan ja kweta
siba. 24 Ye abko, ni sribikä ni
Dänkienkwe abko ñan tädre ja
kwete ni mda mdabe, akwa ni
dirikä ye abko tädre ja gete jäme
ni jökräbe. Arato rabadre Ngöbö
kukwei dirire kuin. Erere arato,
ñan moto rabadre romon ja
dokwäre. 25 Ja moto kuinbti,

niarakwe niara rüe töi diandre, ñobtä ñan angwane nane Ngöbö-kwe nitre ye töi kwitadre angwane, kukwe käme kitadre temen kwetre amne kukwe metre Jesubtä rükadre gare ietre.

26 Angwane diablukwe niaratre kani ngite ja mikakäre täte ye gadre kwetre jabtä amne jatadre tödeke Jesubti, abkokäre töi diandre kore Timoteo.

Kä mrä angwane ni kwati rabadi nüne Ngöbö rüere

3 1 Timoteo, kukwe mda rabadre gare mae abko krörrö: Kä mrä angwane, kukwe rabadi nakenkä taretare krübäte, 2 ñobtä ñan angwane ni kwati rabadi ja tarere kaibe au, amne rabadi ngwian tarere bäri. Erere arato, ni kwati rabadi ja käikiekä au amne rabadi bike kri ni mda mdabtä. Ni kwati käkwe ñäkädi diän diän gwärere ni mda mdaye amne, rün btämeye ñan kukwei mikadi täte kwetre. Ni mdakwe jändrän kuinkuin nuen-di kräke akwa, ye rabadi tuen ütiäte ñakare ietre amne, Ngöbö rabadi ütiäte ñakare kräke arato. 3 Erere arato, ni kwati ñan rabadi ni mda mda tarere jire chi amne, kukwe nuenbare rüere, ye abko ñan diandi jabti ta kwetre. Erere arato, rabadi blite ngwarbe ni mda mda rüere, töi rabadi kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, erere rabadi nuene jökrä, ñobtä ñan angwane ñan rabadi ja töi ketebtä. Erere arato, rabadi kukwe nuene blo ni mda mdabtä abko kai rabadi juto

btätre, akwa jändrän kuin rabadi tuen käme ietre. 4 Erere arato, rabadi kukwe muko kwekwe kite ngite ngwarbe, kä jürä rabadi ñakare btä kukwe kämekäme nuene. Rabaditre bike bari krikri ni mda mdabtä, töi rabadi kä ngwen nuäre jabtä, akwa Ngöbö taredi ñakare kwetre. 5 Nitre tödekaka era metre Jesubti, kwrere jire ja bärä mikadi kwetre akwa, täditre kukwe nuene kämekäme, yebtä abko Ngöbö di kri mikadi ngwarbe kwetre. Ne mden kisete, kä mrä angwane kukwe jatadi nakenkä tare krübäte kore.

Timoteo, ni töi kämekäme ye kwrere ben makwe ñan tö ngwian ja gete jire, 6 ñobtä ñan angwane ni ye kwrere abko tä nikken ni ngökakäre ju kwatirekwatire te kwäräkwärä, käta meri töbige ñakare ja käne ngökö jae. Ne abko raba nuene ñobtä ñan angwane meri ye abko ie jata neme ruen ngite krübäte Ngöbö ngwärekri amne, käre tä kä kwitekwite jabti. 7 Meri ye kwrere käre tätre ja töitiike Ngöbö kukweibtä akwa, kukwe diribare blo Ngöböbtä, yebtä tätre ja töitiike, aisetetödekadre era metre Jesubti abko ñan tä nüke gare jire chi ietre. 8 Nitre kukwe dirikä blo ye käre tä ja mike kukwe metre Jesubtä rüere, sukia nibu kädian nämane Janes btä Jambres narmani Moisés rüere ye kwrere. Nitre ye töita ngwarbe kukwe kämekäme aibebtä amne tä tödeke ñakare mda Ngöböbtä. 9 Akwa ni nibu

namani Moisés rüere, btä kukwe nakaninkä ño, ye kwrere rakadi-kä nitre töi kämekäme btä, ñobtä ñan angwane töi ñakare, ye abko gadi ni jökräkwe btätre amne, ni kwati ñan rabadi nekete mda niaratre, ye raba gare mae Timoteo.

Pablokwe Timoteo töi diani

10 Akwa tikwe kukwe diribare mae amne, tikwe nünabare ño, ye garera mae. Erere arato drekkäre ti nämane nüne kore amne, ti nämane tödeke ño Jesubti garera mae, amne ti nämane nebe romon ñakare jötrö garera mae. Erere arato, ti nämane ni mda tarere ño amne, ti nämane nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti ño garera mae. 11 Erere arato, tikwe ja tare nikani jakän gare-ra mae amne, juta Antioquiate amne juta Iconiote, erere arato juta Listrate tikwe ja tare nikani kri tödekabtä Jesubti abko gare-ra mae. Tikwe ja tare nikani kri, akwa ti Dänkien Jesukristo kákwe ti dianinkä ti rüe kisete, ye abko garera mae arato.

12 Ye abko, nire nire tö nünaï kuin deme Kristo Jesukrä abko kákwe ja tare nikadi rüe kisete. Ne abko kukwe era tita nire mae Timoteo. **13** Akwa ni moto kämekäme, ni ngökaka abko näin kukwe nuene bari kämekäme mda. Niaratre näin ni ngökö bari amne, niaratre ngökadi krübäte ni mda mdakwe. Ne abko rabadi nakenkä kore ja täritäri.

14-15 Ngöbö Kukwei brendbare makwe, ye abko makwe mika täte amne mika ütiäte janknu makwe, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö Kukwei dirikä mae abko ni ütiäte garera metre mae. Erere arato, ma nämane chi ngäbäkrere angwane, Ngöbö Kukwei deme ye namanina gare mae, aisetetödeke mika täte janknu. Nita tödeke Jesukristobti angwane, Ngöböta ni dentari, yebtä abko Ngöbö Kukwei tä ni mike töbtä. **16** Ngöbö Kukwei jökrä abko Ngöbökwé mikani gare metre nitre tärä tikakaye, aisetetödeke mika täte janknu. Nita tödeke Jesukristobti angwane, Ngöböta ni dentari, yebtä abko Ngöbö Kukwei tä ni mike töbtä. **17** Ne köböire abko nitre tödekaka Jesubti tä nüne Ngöbökrä ye tädre juto biare sribi kuinkuin bätäkä ngwarbe nuenkrä.

4 1 Timoteo, Kristo Jesu rükadita kritobore ni nire kräke amne ni krütanina kräke. Erere arato rükadita gobrane. Ngöbö ngwärekri amne Kristo Jesu ye mden ngwärekri tita nire krörö mae: 2 Makwe Ngöbö Kukwei nie ni mda mdaye. Ni mda mda tö raba ma kukwei nuai ya, ñakare ya, akwa ma raba juto biare Ngöbö kukwei niekäre. Amne ni mda tö dian makwe, amne makwe mäträ ni mda mdabtä. Erere arato, makwe ni mda mda kita nüne bari Jesukrä amne, makwe diri metre ta ja moto jämenbiti ietre abko tita nire mae. 3 Makwe nuendre,

ñobtä ñan angwane kä jatadi angwane, ni kwati ñan tö rabadi kukwe era Ngöböbtä ye kukwei nuai aisetet. Kukwe ño ño niaratré tö rabadi kukwei nuai, ye erere kräke dirikätre ngwarbe ngwarbe känändi kwati kwetre dirikäre jae ja mikakrä nuäre. **4** Erere arato, Ngöbö kukwei era metre abko btä rabaditrep kä mikkä amne kukwe mikaintbe ngwarbe kirakira ñakare era, ye aibebtä rabaditrep ja däkwite. **5** Akwa ma abko, käre makwe töbika kuin metre ja käne amne makwe nünanka dite jabtä ja tare nika näire. Erere arato, ni mda mda, ie kukwe kuin Jesubtä gare ñakare abko ietrep makwe mika gare amne sribi ño ño nuendre, ye makwe nuen kuin jökrä.

6 Ye abko makwe nuendre, ñobtä ñan angwane ti abko müre keta kebera Jesu mikabtä tätä, aisetet ti kebera krüte ja-kän. **7** Ni rükä käta rüre kuin, ye kwrere jire tikwe ja di mikaní sribikäre kuin Jesukrä. Sribi jökrä biani nuendre tie ti Dänkienkwe, ye abko tikwe nuenbara jökrä amne tikwe ja töi mikaní kwatibe Jesubtä, abti kä nüke mtare tie. **8** Ye mden kisete, ti krütadi angwane, ti Dänkien Jesu, Kritobo metre, käkwe sribi ütiä biandi kuin tie, käkwe ti mikadi kuin era metre. Ne ñan ti aibe ie, sribi ütiä biandi kwe amne, ni jökrä käta Jesu ngibiare kisere abko ie sribi ütiä biandi kwe amne mikadi kuin metre kwe arato.

Pablota jändrän kärere mrä Timoteoye

9 Timoteo, ma jata jötrö ti känti nete ja tuakäreta tibe, ie ti tö, **10** ñobtä ñan angwane Demas nämane tibe nete akwa, jändrän kä nebtä nämane tare bäri kwe, aisetet kä mikaninkä kwe tibtä, nikani juta Tesalónicate. Crescente abko nikani kä Galaciate amne Tito abko nikani kä Dalmaciate. **11** Aisetet Lucas aibe tä tibe nete. Timoteo, ma jata angwane, makwe Marcos ngwian siba jabe; ben ma jata, ñobtä ñan angwane Marcokwe ti die mikadre kri sribi Ngöböktä nete ruen tie, aisetet ma jata ben. **12** Tíquico abko tikwe juani juta Efesote. **13** Timoteo, ma jata angwane, dän ngetbo kä tibo krirete mikateba tikwe juta Troate, Carpo känti, ye ma jata ngwena tikrä. Erere arato, täräta mikaninte ruäre tikwe, ye ma jata ngwena tikrä amne, kabra btä obeja kwata sribebare täräre täräre tä mikaninte tikwe yete, ye ma jata ngwena jökrä tikrä, ie ti tö bari.

14 Alejandro abko sribikä jändrän jierobtä, ye abko käkwe sribi nuenbare käme krübäte ti rüre abko dokwäre ti Dänkien Jesukwe mikadi ja ngie nuen. **15** Mden kisete makwe mokre jabti Alejandro yebe arato, ñobtä ñan angwane kukwe kuinkuin Jesukristobtä dirita nikwe, ye rüre niarata rüre krübäte.

16 Timoteo, ti járababa kena kritobo romanobo ngwärerekri

angwane, ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe kä mikakaba jökrä tibtä, aisetet ni rababa ñakare mda ja kwetaka ti dokwäre. Akwa Ngöbökwé ñan ti mräkätre mika ja ngie nuen näre. **17** Ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe ti mikateba kai-be, akwa ti Dänkien Jesukwe ja di bianba tie, nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti näma yete, ye olote Jesu kukwei kuin ni diantarikrä abko ti rabadre kädrirete abkokäre. Ye ngwane ti Dänkien Jesu käkwe ti ükaba gata ngäniene, aisetet ye näire ti rüekwe ti müre keta-ba ñakare. **18** Ne kwrere ti Dänkien Jesukwe ti ükadi käre jändrän kämekämë ngäniene. Abti tä gobrane kä käinbtí, ye känti näin ti ngwena nüne jabe.

Ni Dänkien Jesu aibe käkitadrekä kärekäre ni jökräkwe. Abko kore se. Amen.

19 Timoteo, tita köbö kuin juen Priscilakrä, Aquilakrä amne Onesíforo mräkäkrä, ye makwe nie ietrep tikrä. **20** Erasto abko rababa juta Corintote amne Trófimo abko rababa bren, abtä tikwe mikateba juta Miletote. **21** Timoteo, kä näre amne kä tibo, känenkri ma jata jötrö ti känti nete, ie ti tö. Arato ni mräkä tödekaka Jesubti Eubulo, Pudente, Lino, Claudia btä ni mräkä mda mda juta Roma nete käta köbö kuin juen makrä.

22 Ni Dänkien Jesukristo raba mabe amne Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Titokrä

Tito

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, tikaninteta angwane, tärä ne tikani kwe Titoye. Kä 63-65 angwane, Pablokwe tärä ne tikani. Tito-kwe kukwe kuin Jesubtä mikani era Pablo köböire gare nie. Abti Tito namani sribikä siba Pabelle Timoteo kwrere.

Pablo nämane ngite, yebti tikaninteta kena angwane, niara btä Tito kákwe sribibare Cretate. Yebti Pablo nikani kä mdabti angwane, Tito mikaninte sribire ja täte kwe.

Mren Mediterráneote, kä butu krikri nämane ketabkä. Ne mden ketati kädianta Creta. Tito amne Pablo näire ni Cretabo kwati namani nüne käme krübäte.

Ye angwane abko, ni ño diandrekä sribikäre ni nitre tödekkaka Jesubti jie ngwianka amne ni nitre jie ngwianka die mikaka kwirere abkotä Pablokwe tärä ne tikani Titoye, niara töi diankäre. Erere arato, nitre nämane ja mike kukwe kuin Jesubtä rüere ye abko kukwe ötadre ño, abkotä Pablokwe töi diani.

Mdakäre abko, dirikätre blo jatadi abko Pablokwe niebare arato. Kukwe ne mdenbtä abko tärä ne raba ni die mike mtare arato.

Pablota köbö ngwentari Titoye

1 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Tito. Ti abko ni klabore Ngöbökwe amne Jesukristo kukwei ngwianka. Ngöbökwe ti mikani sribire kore ni dianinkä kwe jakrä die mikakäre tödeke kwatibe jabti. Erere arato, kukwe era metre Ngöböbtä dirita nunkwe rükadre gare ni dianinkä Ngöbökwe yeye, abkokäre Ngöbökwe ti mikani sribire. Kukwe era metre Ngöböbtä ye tä ni die mike nüne Ngöbörä. **2** Erere arato, nita tödeke Ngöböbtä, ñobtä ñan angwane niara ngämi kä ne

dätere, känenkri ni dianinkä kwe jakrä, ye kákwe nünandi kärekkäre ben niebare kwe. Ngöbö abko ja kukwei kite ñakare temen, aiseete dre niebare kira kwe, ye erere rabadibare. **3** Ngöbö kukwei kuin rabadre gare ni kwatibe abko köböi kitani Ngöbökwe, erere kai nukanina. Ye mden abko Ngöbö ni Diantarikä kákwe ti ara jire mikani dirire mtare.

4 Tito, nita tödeke ja kwrere Jesubti, aiseete ni töita ketetibe. Ma ti ngobo tikwe kwrere. Ngöbö ni Rün nikwe amne Kristo Jesu ni Diantarikä raba ja moto mike kuin makrä, amne makwe

nüna jäme niaratre diebti, ie ti tö Tito.

Titokwe dre nuendre Cretate

5 Tito, tikwe ma mikateba kä butubti Cretate angwane, kukwe ükate ngämi, ye makwe tikadrete jökrä, abkokäre tikwe ma mikateba. Erere arato, nitre tödekkaka Jesubti juta kwatirekwatire te, ye känti makwe ni mikadre niaratre jie ngwianka, tikwe nieba mae ye kwrere, abkokäre ma mikateba tikwe. **6** Nitre ni jie ngwianka abko ni nüne era metre, aiseete kukwe ñakare kwe, btä ni mda mda raba kite ngise abko ni krörö mika sribire makwe: Ni gure itibe mika sribire makwe. Erere arato, ngäbriänkä kwekkwe käta tödeke Jesubti amne tä nüne kuin, aiseete ngäbäkre kwe diän diän amne dokwä ribi ribi ñan niedre btä. **7** Ngöbötä sribi kwe mike nitre ji ngwianka kisete, aiseete ni nüne era metre abko kákwe sribidre, ni mda mda ñan rabadre niara kite ngise abkokäre. Ne mden kisete, ni tö bikabtä kri amne ni btä kukwe ñan matare abko ñan mikadre sribire. Erere arato, ni dröbaka, ni ngüdrekä ngwarbe ngwarbe amne ni ni ngökö ngwian diankrä jae abko ñan mika sribi ne nuene makwe arato.

8 Akwa ni ni Ngöbökwe jie ngwianka abko tädrrera juto biare ni menteni kaen ngäbi ja juete amne tädrrera kukwe kuinkuin tarere. Erere arato, ni töbikë kuin ja käne amne, nüne era

metre amne, nüne deme Ngöbökrä amne, ñan tä nakwen jötrö jändrän jökrä jiebti, ni ye kwrere abko kákwe sribidre. **9** Mdakäre abko, Ngöbö kukwei metre diribare nunkwe, ye abko ketadrete dime ja kisete angwane, rabadre dirire metre ni mda mdaye, niaratre die mikakäre. Erere arato, ni ñäkäkä blo Ngöbö Kukweibtä, ye tö diandre metre kwe, abkokäre Ngöbö kukwei era metre ketadrete dime ja kisete.

10 Ni nüne kore makwe mika sribire, ñobtä ñan angwane nitre kwati dokwä ribi ribi kukwe metre Jesubtä kräke abko tä näin kukwe ütiäte ñakare dirire amne, tä näin ni ngökö ngwarbe. Nitre ne ngätäite abko nitre israelita kwati tä näin dirire blo siba abko käta ja ñääräkrä mikamna ja kwatabtä nitre israelita kwirere nitre tödekkaka Jesubtiye rabakäre metre Ngöböngwärerekri, nieta kwetre.

11 Nitre ye abko kada ketadre dirikätre era metrekwe, ñobtä ñan angwane kukwe ñan diridre jire, ye abko tätre dirire ngwarbe. Ye mden känti ni kwati kákwe ja töi kwitaninta ngwarbe kwäräkrä mräkä kwekkwe ben ngöi. Erere arato, tätre dirire blo ngwian diankrä jae ni ngökabti.

12 Ni ni ngökaka kore, mdenbtä abko ngöbö ngwarbe kukwei niekä kira nünanka Cretate kákwe niebare mräkä niara käite btä krörö: Ni nünanka Cretate käre tätre ni ngökö, jändrän ngwarbe töi ñakare, kwrere jire

tätre nüne amne, tätre mröre ere, akwa neme trine ñakare amne krenekrene arato, niebare kwe. 13 Ne abko, nitre Cretabo nämane nüne ño abko erere niebare metre kwe btätre kore. Ne aisetekukwe kuin diribare Jesubtä nunkwe, yebtä nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ja töi mikadre era metre, abkokäre ñäkä metre ngwärebä makwe. 14 Erere arato, nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira nitre israelitakwe yebtä, abkokäre makwe ñäkä ietre. Arato nitre kukwe era Jesubtä mikaka ngwarbe jae käta dre dre nuemna, ye ie nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre, abkokäre makwe ñäkä ietre. 15 Ye abko ni deme tödekaka Jesubti, kräke jändrän jökrä kuin deme, ñobtä ñan angwane Ngöböökwe dätebare; akwa ni ñakare tödekaka Jesubti abko kräke jändrän jökrä käme, jändrän ñakare jire kuin deme kräke, ñobtä ñan angwane niaratre abko töi diän amne, ja ruen ngite ñakare ietre kukwe diän diänbtä. 16 Nitre dirikä blo ye abko, ie Ngöbö gare tätre niere, akwa tätre kukwe nuene kämekäme. Yebtä abko, Ngöbö gare ñakare ietre bä mikata kwetre jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä käita neme käme btätre. Niaratre dokwä ribi ribi amne, tä Ngöbö mike tätte ñakare amne, jändrän kuin nuendre abko erere neme bare ñakare ietre.

Dre diridre

2 1 Tito, Ngöbö Kukwei diridre ño era metre, ye kwrere makwe diri abko krörö: 2 Ni bra-re unbre unb're ñan rankwa jötrö jändrän ngwarbe jiebti amne, töbika kuin ja käne kwe amne, niara rabadre ütiäte, abkokäre ñuna kuin kwe ni mda mda okwäßti abko makwe diri ietre. Erere arato, Jesukristo kukwei mika era kwe amne, raba ni mda mda tarere ja moto kuinbti. Erere arato, nane kukwe jata tare niara rüere angwane, ñünanka dite kwe jabtä, makwe diri ietre Tito.

3 Ne kwrere arato, makwe diri krörö meri unbre unb'reye: Meri unbre unbre abko käkwe nünandre deme Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne, ñan blita ngwarbe kwetre ni mda mdabtä. Erere arato, ñan dröba kwe amne, nünandre ño kuin abko diri kwetre meri batibatiye abko krörö: 4 Meri batibatiye gure käkwe bra-re kwe btä ngäbriänkä kwe tare-dre ño, ye jiebti jie tika kwetre. 5 Mdakäre abko, meri batibatiye gure käkwe töbika kuin ja käne ja ngibiakäre deme. Niaratrekwe ñan töbika ni brare mda mdabtä amne, ju ngibia kuin kwetre jakrä arato. Erere arato, ni mda mda die mika kwe amne, brare kwe kukwei mikadre tätte kwe, ye jiebti meri unbre unb're käkwe jie tika. Meri batibatiye gure käkwe nünandre deme, ni mda mdakwe ñan ñäkädre blo Ngöbö Kukwei rüere abkokäre.

6 Ne kwrere arato, ni batibati abko käkwe töbikadre kuin ja käne abko jiebti makwe kita. 7 Akwa nünandre ño kuin, ye abko makwe nüna käne bä mikakäre nitre batibatiye. Ye erere, nünandre ño Ngöbö ngwärekri rükadre gare ietre. Erere arato, ma rika dirire angwane, kukwe kuin ütiäte dirita ye kwrere makwe diri era metre ietre. 8 Erere arato, ni mda mdakwe ñan kukwe känändre ma rüere, abkokäre makwe kukwe era erere aibe diri. Ye ngwane, mun rüe rabadi ja gaire, ñobtä ñan angwane kukwe ñan kwandre ietre ñäkäkäre nitre tödekaka Jesubti ye rüere.

9 Mdakäre abko, nitre klabore, yeeye makwe diri krörö: Nitre klabore abko käkwe bkänkä kukwei mika tätte jändrän jökräbtä amne, ja moto mika jäme kwetre bkänkäkrä amne, ñan ja kweta kwetre bkänkäbä abko makwe diri ietre. 10 Erere arato, ni klabore ye bkänkäkwetödeka-dre bti, abkokäre sribi nuen kuin era metre kwetre amne ñan jändrän goide kwetre kän abko makwe diri ietre. Ni klabore käkwe bkänkä mikadre ütiäte kore ne ngwane, kukwe dirita nunkwe Ngöbö ni Diantarikäbtä rabadi tuen bä nuäre ietre.

11 Nitre tödekaka Jesubti käkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane Ngöböökwe jändrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, mden köböire tä biare ni jökrä dentari. 12 Ngöböökwe jändrän kuin nuenbare ja moto

kuinbti nikrä, ye käta kukwe krörö mike gare nie: Jändrän jökrä Ngöbö rüere, ye nikwe kitadre jökrä temen amne, kukwe kämekäme kä nebtä, ye nikwe ñan nuendre mda, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne. Erere arato, nikwe ja töi mikadre kwaitibe nünakäre deme Ngöbökrä käne ngwane. 13 Nikwe nünandre kore Jesukristo ngibiare ngäbti kwärä. Jesukristo abko Ngöbö nikwe amne ni Diantarikä nikwe. Niara ara rükadita kä trä ngwente angwane, kä rabadi nuäre nibtä, abkobti nita tödeke aune nita ngibiare kisere. 14 Jesukristokwe ja biani müre ketadre ni kräke ni kökatarikäre Ngöbökrä, nikwe ñan kukwe diän diän nuendre mda abkokäre. Erere arato, ni ngite kukwe kämente diankakrä jökrä nibtä amne, ni rabadre juta jen kwe amne ni rabadre töbige jändrän kuin nuenbare, abkokäre ja biani müre ketadre kwe nikrä.

15 Kukwe ye abko, makwe diridre. Makwe ni mda mda die mika kukwe ne mike tätte. Erere arato, Ngöbö diebti makwe ñäkä ni kukwe kämekäme nuenkäye, ñobtä ñan angwane Ngöböökwe ma mikani ji dokwät, aisetekukwe ñan ni mda tuemetre ma mike ngwarbe jae.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe jändrän kuin nuendre

3 1 Mdakäre abko, nitre tödeka-dre kaka Jesubti, ye käkwe gobran amne kritobo mika ütiäte jae amne kukwe mika tätte

kwetre. Erere arato, tädre biare jäandrän kuin nuene. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre. **2** Mdakäre abko, ñan blitadre ngwarbe ni mda mdabtä kwetre. Erere arato, ñan rüdre ni mda mdabe akwa, nünandre jáme kwetre ni mda mdabe. Erere arato, ni mdakwe kukwe nuendre blo rüere angwane, ja ngie mikadre ñakare kwetre amne, ja getadre jáme ni jökräbe kwetre. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre arato Tito. **3** Ngöbö gare ñakare nie angwane, ni töi ñakare, kwrere jire ni nämpane nüne amne, ni nämpane ja dokwä mike ribi Ngöbörä. Arato kukwe ngwarbe diri nämpane nie abko jiebti ni nämpane näin ngwarbe siba amne jäandrän kämekäme bätäkä ngwarbe abko mdei nämpane nie, erere ni nämpane nuene. Mdakäre abko, ni nämpane töbige blo ni mda mdabtä amne jäandrän ni mdakwe, ie ni tö nämpane nebe jakrä. Erere arato, ni nämpane bätä ngwen jökrä jabtä kwärikwärt.

4 Akwa Ngöbö ni Diantarikä käkwe jäandrän kuin nuenbare nikrä amne ni jökrä tarebare kwe abko mikani gare kwe nie, ye ngwane **5** ni dianintari kwe. Ye abko, ñan nikwe jäandrän kuin nuenbare, abko ütiäre Ngöbökwe ni dianintari, akwa ni nämpane ruentari tare ie, aisetni dianintari kwe. Ye ngwane ni nämpane käme jäandrän dobrre kwrere kukwe kämekäme kisete angwane, ni dárebarea bobukäre Ngöbö Üai Deme köböire angwane,

Ngöbökwe ni jükaninte kuin merebe ja Üai Deme köböire. **6** Ni dianintari kwe angwane, Jesukristo ni Diantarikä, köböire Ngöbökwe ja Üai Deme biani täte jökrä nie ja moto kuinbti. **7** Ngöbökwe ni dianintari angwane, niara nämpane ni tarere. Yebtä ni ngite ñakare mda ja ngwärerekri niebare kwe ja moto kuinbti abko köböire ni rabadre neme ngobo jen kwe abkokäre. Ye mdenbtä Ngöbökwe ni mikadi nüne kärekäre, yebti ni raba tödeke kwtibe mtare. **8** Kukwe ne abra kukwe era metre, aisetni nitre tödeka Jesubti, ye ben makwe blita käre kukwe nebtä, ie ti tö, fiobtä ñan angwane kukwe ne abko kukwe kuin ni jökrä kräke, aisetni nitre tödeka Ngöböti tädre biare jäandrän kuin nuene, abkokäre makwe blika käre ben kukwe nebtä.

9 Akwa kukwe mda abko ngwarbe amne tä ni die mike ñakare, aisetni kukwe ni mräkä kirakirabtä amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nuendre nie, yebtä makwe ñan ja kweta, fiobtä ñan angwane kukwe ngwarbe ütiäre ñakare btä nita ja kwete, abtä rüta nikken jabe kwärikväri. **10** Akwa nitre tödeka Jesubti ngätäite, nireta ja kwete kukwe ngwarbe yebtä amne tä nitre tödeka Jesubti töi mike romon jakrä kwärikväri, ye abko ie makwe ñäkä bat, bobu töi diankäre. Akwa nebti ma ñan kukwe mika täte kwe ne ngwane, ñan rikadre mda gätäbtä nitre tödeka Jesubti yebe abko

makwe nie ie, **11** fiobtä ñan angwane ni ye abko töi ñakare metre amne, kukwe nuenta kämekäme kwe arabe käta niara mike ngite Ngöbö ngwärerekri.

Pablota kukwe mrä niere Titoye

12 Tito, tikwe Artemas ya o Tíquico juandi ma känti Cretate yete, niaratne nibu ne mden raba ma känti angwane, ma jata jötrö juta Nicópolite ti ngäbti ja tua-käre tibe, fiobtä ñan angwane käñüre näire ti tö nünai juta Nicópolite aisetni. **13** Arato Zenas, ni blitaka ni mdakrä kritobo ngwärerekri, btä Apolos, ye jata nikenta angwane, ma btä nitre tödeka

Jesubti käkwe die mika. Munkwe jäandrän bian täte ietre, ñan ja tare nikadre kwetre abkokäre, **14** fiobtä ñan angwane nirekwe jäandrän ñakare, ye abko nitre tödeka Jesubti käkwe ja töitäkadre jäandrän kuin nuene ni die mikakäre. Ne kwrere nitre tödeka Jesubti käkwe ñan nünandre ngwarbe abkokäre. **15** Nitre tödeka Jesubti jökrä tä tibe nete käta köbö kuin juen mae Tito. Erere arato, nire nire käta nun tarere ma känti yete, ye kräke nunta köbö kuin juen arato.

Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.